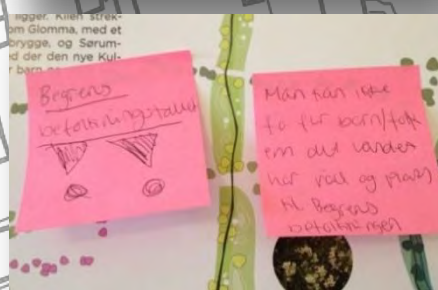
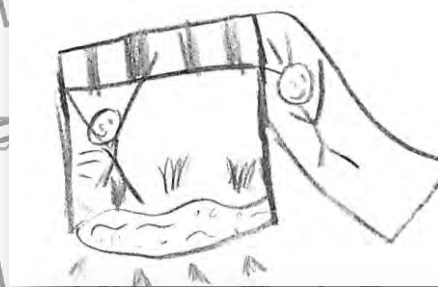

Sorum
KOMMUNE

«Sørumsand skal bli en attraktiv småby med handel, næring og boliger som setter mennesket i sentrum»

OMRÅDEPLAN SØRUMSAND

MEDVIRKNING - INFORMASJON - KOMMUNIKASJON

Juli 2014

VEDLEGG TIL PLANBESKRIVELSE DATERT 22.8.2014

INNHOOLD

1	INNLEDNING.....	2
1.1	Bakgrunn og hensikt	2
1.2	Føring og forutsetninger	2
1.2.1	Plan- og bygningsloven	2
1.2.2	Planprogram for områdeplan Sørumsand	3
1.2.3	Oversikt over medvirknings-, kommunikasjons- og informasjonsaktiviteter	4
2	INFORMASJON og KOMMUNIKASJON.....	5
2.1	Kommunens hjemmeside og facebookside	5
2.2	Pressedekning og annonsering	6
2.3	SørumMagasinet	7
2.4	Informasjonsmateriell – brosjyre og plakater	7
3	MEDVIRKNING og INNSPILL.....	8
3.1	Dialogkonferanse 2012	8
3.2	Innspill til planprogrammet	9
3.3	Sørumsanddagene 2012 og 2013	9
3.4	Ideutvikling – parallelloppdrag	10
3.4.1	Hensikt og metodevalg	10
3.4.2	Kort presentasjon av prosjektene	11
3.4.3	Oppstartseminar	12
3.4.4	Midtveismøte	12
3.4.5	Åpent møte for presentasjon av prosjektene	12
3.4.6	Utstilling i stasjonsbygningen	14
3.5	Innspill til parallelloppdraget	15
3.6	Innspill til kommuneplanen	24
3.6.1	Ove Trøen, 21.5.2014	24
	Steinar Hannestad, 10.12.2013	25
3.7	Spørreundersøkelse høsten 2013	25
3.8	«Snakk med oss» - postkort for innspill	28
3.9	Barn og unge – BUKS	32
3.9.1	Post-it lapper fra elevene som besøkte utstillingen	33
3.10	Barnetråkk-registrering januar 2014	35
3.11	Innbyggermøter	36
3.12	Temamøter	38
3.12.1	Venneforeningen for Urskog- Hølandsbanen «Tertitten»	38
3.12.2	Næring og handel i Sørumsand – dialogmøte 27.11.13	38
3.12.3	Investorer - utbyggere	38
3.12.4	Fortidsminneforeningen og Sørum kommune 21.11.13	38
3.12.5	«Sørlandsrefseren»	38
3.12.6	Referansegruppen for DIVE-analysen	39
3.13	Leserinlegg	40
3.14	«Planboks»	43
3.15	Andre innspill og tilbakemeldinger	43
3.15.1	«Sletta-arkitektene»	43

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og hensikt

Dette dokumentet er det 6. av foreløpig 6 dokumenter som utgjør Områdeplan for Sørumsand. Dette notatet er en oppsummering av det medvirknings- og informasjonsarbeidet som er gjennomført i sammenheng med områdeplanen for Sørumsand. Notatet er et selvstendig vedleggsdokument til planbehandlingen.

Planarbeid skal være demokratiske prosesser, jfr. plan- og bygningslovens krav. Informasjon, kommunikasjon og medvirkning henger nøye sammen i planprosessen og er sentrale tema og suksesskriterier for gjennomførbare planvedtak.

Aktiv medvirkning fra berørte parter er arbeidskrevende, men kan gi resultater som i neste omgang sparer både tid og ressurser.

Områdeplanen for Sørumsand sentrum består av:

1. Planbeskrivelse (med bestemmelser),
2. plankart,
3. bestemmelser
4. illustrasjonsplan,
5. konsekvensutredning med risiko- og sårbarhetsanalyse,
6. Medvirkningsnotat

I tillegg foreligger en rekke analyse- og grunnlagsarbeider som foreligger i rapportform. Flere av disse kan hentes ned fra kommunens nettsider under fanen «Sørumsand».

1.2 Førings- og forutsetninger

1.2.1 Plan- og bygningsloven

Krav til medvirkning i alle planprosesser er nedfelt i plan- og bygningsloven:

§5.1 *Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.*

Om medvirkning i Miljøverndepartementets veileder til reguleringsplan (T-1490):

- bidrar til at alle innspill og forslag blir hørt,
- fremmer kreativitet i planleggingen og gjør planene bedre,
- bidrar til å redusere potensielle konflikter,
- skaper forståelse for at det er ulike interesser i en planprosess,

- forankrer planene hos dem som blir påvirket og fører til større oppslutning om planene,
- gir politikerne et best mulig beslutningsgrunnlag,
- letter den politiske beslutningsprosessen,

Aktiv medvirkning betyr ikke at alle konflikter løses og at interessemotsetninger forsvinner. Noen ganger kan aktiv medvirkning føre til steilere fronter. Men også i de tilfeller der det ikke oppnås enighet på alle områder, kan medvirkningen skape større forståelse for at ulike parter har ulike interesser, og at disse interessene ikke alltid kan forenes. Myndigheter med rett til innsigelse har plikt til å gjøre rede for dette på et tidlig stadium. Det kan hindre at medvirkningsprosesser i ettertid fremstår som verdiløse.

Medvirkningen må være reell. Planspørsmål må ikke oppleves å være avgjort før de formelle medvirkningsprosessene er kommet i gang. Medvirkningen må operere med realistiske mål og ta hensyn til at planen også skal være gjennomførbare.

1.2.2 Planprogram for områdeplan Sørumsand

Plan- og bygningsloven fastsetter minstekravet til medvirkning. Sørum kommune har lagt opp til et adskillig mer ambisiøst og omfattende medvirkningsopplegg enn minstekravet fastsatt i plan- og bygningsloven. Rammer og føringer for medvirkning er skissert i planprogram for områdeplan Sørumsand:

Programfasen:

Oppstart av planleggingen kunngjøres og planprogrammet legges ut på høring/offentlig ettersyn i 6 uker. Alle interesserte gis anledning til å gi skriftlige innspill til planprogrammet spesielt og til planleggingen generelt.

Utredningsfase 1:

Det skal opprettes arbeidsgrupper som får i oppgave å utrede de mest sentrale temaene i planprosessen. Resultatet fra arbeidsgruppens registreringer vil bli forelagt en interessegruppe bestående av private aktører, innbyggere, regionale/politikere og statlige myndigheter. Hvem som deltar i interessegruppene varierer fra tema til tema.

Idéutviklingsfasen:

Medvirkningsmuligheten i utarbeidelsen av et forslag varierer noe ut i fra hvilken prosess som velges. Her kan en benytte en metode hvor konsulenter selvstendig jobber frem et forslag eller det kan være en arbeidsprosess som er åpen for flere.

Når resultatene fra Idéutviklingsfasen foreligger legges det opp til bred medvirkning og en offentlig diskusjon om hovedgrepene i forslaget/ene, og hvordan dette svarer på målsetninger som er formulert i planprogrammet. Forslaget/ene skal stilles ut og legges ut på internett. Det skal gjennomføres åpne møter der ideene presenteres og drøftes. Alle gis anledning til å gi innspill til forslaget/ene.

Valg av plankonsept/visjon:

Innspillene og utredninger sammenstilles. Forslagene legges frem for kommunestyret for valg av konsept/visjon.

Reguleringsfasen:

Forslag til reguleringsplan behandles etter reglene i plan og bygningsloven; minst 6 ukers høring før sluttbehandling i kommunestyret. Alle interesserte gis anledning til å komme med merknader. Facebook og lokalaviser vil bli brukt til å informere om åpne møter og annen medvirkning fra innbyggerne.

1.2.3 Oversikt over medvirknings-, kommunikasjons- og informasjonsaktiviteter

Type medvirkning	Tid	Hva	Antall deltakere
Åpent møte	10.9.2013	Presentasjon av parallelloppdragene i Kommunestyresalen. De tre arkitektteamene presenterte sine forslag.	Ca. 100
Åpen utstilling	12. – 17.9.2013 (stengt søndag)	De tre teamenes forslag ble stilt ut i stasjonsbygningen på Sørumsand. Utstillingen var også åpen ved forespørsel utover nevnte tidspunkt. Åpningstiden på utstillingen var fra 06:15 – 17:30 (lørdag fra 09:00 – 15:00).	Godt besøkt.
Workshop med elever	26.-17.9.2013	Elever fra Sørumsand VGS kom på utstilling og hadde workshop.	Ca.60
Postkort og spørreundersøkelse	10.9.2013 – 31.12.2013	Spørreundersøkelse på Sørums kommunes hjemmeside og postkort med mulighet for å komme med tilbakemeldinger på parallelloppdragene og ønsker for fremtidig utviklingsretning for Sørumsand. Innspillene oppsummeres i eget notat.	Postkort: 26 Svar spørreundersøkelse: 42
Presentasjon for div. lag og foreninger		Besøkt Tertitten, KrF, AP og avdeling for kultur har vært hos fortidsminneforeningen.	Varierende deltagelse om omfang på de ulike arrangementene.
Åpent møte beboere på Sletta	17.10.2013	Møte for å informere om planprosess og parallelloppdragene. Det ble åpnet for spørsmål til planavdelingen.	Ca. 40
Åpent møte for innbyggere i sentrum forøvrig	21.10.2013	Møte for å informere om planprosess og parallelloppdragene. Det ble åpnet for spørsmål til planavdelingen.	3
Presentasjon for næringsdrivende og gårdseiere i sentrum	26.11.2013	Arkitektteamene presenterte sine forslag med fokus på næringsutvikling i sentrum. I samarbeid med SNU.	Ca. 30
DIVE-analyse, to møter med referansegruppen	Februar 2014	Gruppen har gitt innspill, kommentarer og lokalkunnskap til DIVE-analysen.	14 i gruppen samt deltagere fra NIKU og avdeling for plan.

Tabell 1 Oversikt over medvirkningsaktiviteter etter parallelloppdraget.

2 INFORMASJON og KOMMUNIKASJON

Informasjon om planarbeidet og planprosessen er prioritert i alle faser av arbeidet med områdeplanen. Jevnlig informasjon og tilrettelegging for kommunikasjon og samspill er en forutsetning for aktiv og reell medvirkning fra innbyggere og andre aktører i planarbeidet.

Motto for medvirkningsopplegg, informasjon og kommunikasjon i arbeidet med områdeplanen er **«Snakk med oss»**.

Postkort med dette mottoet er brukt aktivt i medvirkningsopplegget.

2.1 Kommunens hjemmeside og facebookside

Kommunens hjemmeside er viktigste informasjonskanal for planarbeidet. Områdeplanen for Sørumsand sentrum er gitt egen fane på kommunens hjemmeside. Her er det jevnlig lagt ut politiske vedtak i saken og oppdatert informasjon om utredninger og planarbeidet for øvrig.

Arrangement, utstillinger og andre nyhetspregede hendelser er i tillegg annonsert spesielt på kommunens facebookside.

Sørumsand kommunes facebook side ble oppdatert jevnlig før presentasjonene av forslagene fra parallelloppdraget for å reklamere for presentasjonene av forslagene og utstillingen på Sørumsand stasjon. Facebook ble også aktivt brukt for målrettet markedsføring av arrangementet, ved at alle som har en facebook konto i Sørumsand fikk vite at parallelloppdragene skulle presenteres på sin «facebook-vegg». Dette ble sett av nær 1000 facebook-brukere.

SørumsandMagasinet Nr. 3/2013

www.sorum.kommune.no

Planrådgiverne Marit Askbo (t.v.), Hilde Fladby og kultursjef Nina Kongtorp i Sørumsand ønsker velkommen til utstilling.

Indre Akershus Blad, 13.09.13

2.2 Pressedekning og annonsering

Samarbeid med Indre Akershus Blad og Romerikes blad er vektlagt ved jevnlig informasjon og dialog samt invitasjon til pressekonferanser. Dette har bidratt til god dekning med bred informasjon av alle arrangement og andre viktige milepæler gjennom planprosessen.

Oppslag i lokalavisene når veldig mange av kommunens innbyggere og er derfor en svært viktig informasjonskanal for kommunen. Åpenhet og tidlig informasjon til lokalavisene gir et godt grunnlag for samarbeid som igjen gir etterrettelig og god pressedekning.

Åpne møter og arrangementer er også kunngjort på ordinær måte i lokalavisen. I forkant av åpent møte med presentasjon av prosjektene i parallelloppdraget og påfølgende utstilling i Stasjonsbygningen (se kap 3.5) rykket kommunen inn en annonserekke i tiden forut for arrangementene. Hensikten med gjentakelse av annonse med samme visuelle uttrykk var å bidra til økt oppmerksomhet og derved bredere informasjon og engasjement.

Annonsen som var i Romerikes Blad og Indre før åpent møte og utstilling av parallelloppdraget.

3 MEDVIRKNING og INNSPILL

3.1 Dialogkonferanse 2012

Planavdelingen gjennomførte dialogkonferanse i Misjonshuset på Sørumsand den 28.02.12. Hensikten med konferansen var å få frem tanker og ideer for utviklingen av Sørumsand i en tidlig fase av planarbeidet. 61 engasjerte innbyggere med ulik tilhørighet og interesse deltok, og konferansen viste tydelig at utvikling av Sørumsand er noe som engasjerer. Det ble gjennomført tematiske gruppearbeid som resulterte i svært mange og varierte innspill. Det er utarbeidet en rapport med oppsummering og systematisering av alle innspill og synspunkter fra dialogkonferansen. Innspillene fra dialogkonferansen ble lagt til grunn for utarbeidelse av planprogram for områdeplanen, og har vært en viktig del av bakgrunns materialet for utarbeidelse av områdeplan Sørumsand.

Rapport fra dialogkonferansen kan sees på kommunens hjemmeside under fanen for sentrumsutvikling, under er gitt en kort oppsummering av hovedpunktene i rapporten.

Deltagerne på dialogkonferansen vektla først og fremst tilbud i forbindelse med fritid som avgjørende for trivsel i en by eller i et tettsted. Et godt handels- og tjenestetilbud, fritidsaktiviteter og møteplasser/grøntområder var på topp blant konferansens deltakere. Svært mange trakk frem betydningen av et godt kollektivtilbud og god framkommelighet med tilrettelagte gangveger, turveger og gangforbindelser for øvrig. På konferansen var det i tillegg stort fokus på skoletilbudet og kvaliteten på det offentlige tjenestetilbudet som et kriterium for et vellykket tettsted.

Forslag til endring av sentrumsområdet mot 2040

- Fortetting av sentrumsområdene rundt stasjonen
- Kompakt sentrum med parkering under bakken og kort avstand mellom målpunktene
- Tilrettelagt for mennesker, men hovedvegen går utenom sentrum
- Rikt kulturliv med kulturhus og bibliotek i sentrum
- Trekke Glomma inn i sentrum
- Mange møteplasser og gangveier
- Gode muligheter for arbeid i gang- og sykkelavstand fra boligområdene
- Viktig å skille bolig og industri for å skape gode boområder

Indre Akershus blad 02.03.12

Dialogkonferansen 28.02.12. Foto: Sørumsand kommune

3.2 Innspill til planprogrammet

Varsel om oppstart med høring av planprogrammet for planarbeidet ble lagt ut 21.6.2012 med frist for innspill 31.8.2012. Innbyggere på Sørumsand og andre høringsinstanser ble varslet. Merknadene og rådmannens vurdering kan leses i sak kommunestyresak 83/12. Kommunestyret behandlet saken i møte 17.10.2012.

3.3 Sørumsanddagene 2012 og 2013

Som en del av medvirknings- og informasjonsopplegget for områdeplanen, har planavdelingen prioritert stand på Sørumsanddagene i 2012 og 2013. Sørumsanddagene er en godt egnet arena for å møte kommunens innbygger med informasjon om pågående planarbeid generelt og områdeplanen spesielt. Mange besøker standen for å ytre meninger og synspunkter til arealbruk og utfordringer i tettstedet i dag og til planarbeid for framtidig utbygging og utvikling.

Det er planavdelingens erfaring at Sørumsanddagene med aktivitet i gatene og preg av folkefest, bidrar til en lavere terskel for flere innbyggere til å ta kontakt med kommunens planleggere. Dette gir verdifulle innspill fra mange som ellers ikke lar seg så lett høre i ordinært medvirkningsopplegg.

Kommunens og planavdelingens stand har vært godt besøkt og mange har fått svar på sine spørsmål knyttet til planarbeidet, samtidig som mange innspill og synspunkter er ytret og notert ned av kommunens planleggere. Den uformelle rammen på Sørumsanddagene bidrar også til at å få informasjon ut til flere, dette gjelder spesielt barn og unge og innbyggere som ikke benytter seg like enkelt av internett og andre informasjonskanaler.

På Sørumsanddagene i 2012 ble barn og unge spesielt invitert til å tegne hvordan de ønsket seg Rådhusparken, både hva de ville parken skulle inneholde og hvordan de ville at den skulle se ut. Resultatet ble mange et ble mange fine tegninger og mange gode forslag til utforming av Rådhusparken.

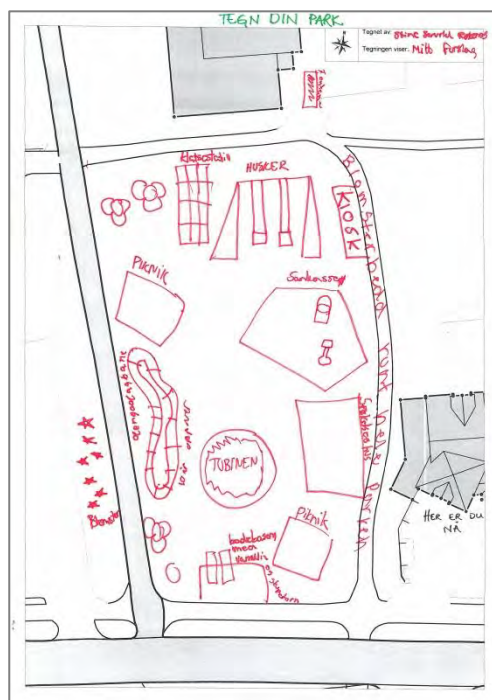
Noen av ideene som ble tegnet: hinderløype, drage, klatrestein, lånesykler, sklie, blomster, sølepytter, klatrepark, dam og dyrehage. Det var tydelig at det er et stort ønske om ting som innbyr til lek og aktivitet. Klatremuligheter var veldig populært.

2013

2012

Stines forslag til utforming av Rådhusparken

Alle barnetegningene er en viktig del av bakgrunnsmateriale for utforming av områdeplanen. Tegningen kan sees på kommunens hjemmeside under fanen for sentrumsutvikling.

3.4 Ideutvikling – parallelloppdrag

3.4.1 Hensikt og metodevalg

Gjennomføring av en ideutviklingsfase med bred medvirkning ble fastsatt i planprogram for områdeplanen. Parallelloppdrag som metode for ideutviklingsfasen ble vedtatt av kommunestyret i sak 21-13/20.03.13. Metoden ble valgt for å gi et bredt idetilfang med visualisering av ulike scenarier for videreutvikling av Sørumsand som grunnlag for medvirkning, offentlig debatt og engasjement.

Kommunen valgte å engasjere tre konsulentteam som mot avtalt og likt honorar arbeidet parallelt med å belyse muligheter, potensiale og alternative løsninger for Sørumsand fram mot 2040. Oppdragsperioden var fra mai til september 2013.

Oppdraget ble utlyst på Doffin og totalt 16 konsulentteam viste sin interesse ved innlevert tilbud. Tre team ble valgt ut og tildelt hver sin visjon for arbeidet.

De tre valgte konsulent-teamene med tildelt visjon:

- Dyrvik Arkitekter/Atsite «den blågrønne byen»
- C.F. Møller/ Dronninga Landskap «urbanitet og innovasjon»
- Norconsult/ Eriksen Skajaa Arkitekter «familiebyen»

Hensikten med parallelloppdraget:

- belyse utviklingsretninger for et fremtidens Sørumsand
- synliggjøre hvordan Sørumsand kan løse og samtidig utnytte forventet befolkningsvekst positivt
- få fram gode ideer som kan legges til grunn for planlegging og utvikling av «Sørumsand-byen»
- frambringe kreative og visjonære løsningsforslag for debatt og som grunnlag for valg av utviklingsretning og plankonsept

I henhold til føringer fra fastsatt planprogram ble prosjektene fra parallelloppdraget gjort godt tilgjengelige gjennom utstilling, møter, informasjonsmateriale, lokalaviser og på internett for på den måten å bidra til aktiv medvirkning.

Norconsult/ Eriksen Skajaa Arkitekter hadde åpent prosjektkontor på Sørumsand hvor innbyggere ble invitert til å komme med

Romerikes blad, 10.05.13

Indre Akershus Blad, 10.5.13

synspunkter og innspill i tre dager i juni 2013.

3.4.2 Kort presentasjon av prosjektene

Dyrvik Arkitekter /Atsite. Tema: «Elvekilene»

Prosjektet Elvekilene viser visjonen for «den blå/grønne byen». Konsulentteamet søker å løfte fram de eksisterende kvalitetene på Sørumsand, tilføre nye, og forbinde disse kvalitetene til et sammenhengende nettverk. Nettverket manifesterer seg fysisk som fire blå, grønne eller urbane forbindelser – kiler med forskjellige kvaliteter og innhold. Elvekilene er et prosjekt som setter Glomma og dens kvaliteter i fokus, og har som mål at Glomma skal gis tilbake til Sørumsand som en viktig identitetsbærer.

Torget og Sentrumsken (Dyrvik/Atsite)

C.F. Møller/ Dronninga Landskap. Tema: «Nye utsikter»

Dette prosjektet viser en kompakt by med gangavstand til stasjonen som den smarte og grønne byen for vår tid. Målet er at alle skal kunne gå til alt, eller til så mye som mulig og være uavhengige av bilen. Den spredte bosettingen i områdene rundt kompenseres med gode parkerings-muligheter. Alle butikker, bevertning og kulturtilbud er lagt langs en sentral handlegate med en tydelig avgrensning i hver ende. Utenfor stasjonsområdet og handlegaten viser planen byboliger med høy tetthet og fokus på elvebredden og kontakten med Glomma.

Torget og Handlegaten (C.F. Møller/ Dronninga Landskap)

Norconsult / Eriksen Skajaa Arkitekter. Tema: «Hagebyen ved Glomma»

Tydelig stedsidentitet med lokal forankring, kompakt sentrum, urbane kvaliteter og landlig karakter er lagt som rammer for den videre utvikling av småbyen. Som et forenklet er en klassisk hagebystruktur valgt. Bebyggelsen organiseres i tydelige nabolag der hvert nabolag har sin egen karakter. For å sikre god trafikkflyt foreslås det i fremtiden en ny vegkobling utenfor sentrum, slik at dagens sentrumsveg kan nedgraderes til en urban og grønn bygate. Gode innfartsparkeringer i hver ende av sentrum sikrer god tilgjengelighet med bil.

Hagebyen (Norconsult/Eriksen Skajaa Arkitekter)

3.4.3 Oppstartseminar

Parallelloppdraget ble innledet med et oppstartseminar den 23.5.13, hvor en bredt sammensatt aktørgruppe deltok med innlegg og kunnskap om kvaliteter og utfordringer på Sørumsand.

Inviterte aktører som holdt nyttige innlegg var blant annet representanter fra barns og unges kommunestyre (BUKS), leder i miljø- og utviklingsutvalget i Sørum (MU), Akershus fylkeskommune, Pål Brenne som er beboer fra Sørumsand og som har engasjert seg i utviklingsplanene, Norges eiendom, Sørumsand Næringsforum, leder for Blaker og Sørum Historielag, representant fra idrettslaget, rektor fra Sørumsand vgs. og representant fra Bingen Lenser, mfl.

Referat fra oppstartseminaret kan sees på kommunens hjemmeside under fanen for sentrumsutvikling.

3.4.4 Midtveismøte

Det ble gjennomført et midtveismøte 11.6.13 med en bredt sammensatt gruppe fra alle fag- og ansvarsområder i administrasjonen. Konsulentteamene var forberedt på drøfting og diskusjon av eget prosjekt med utgangspunkt i hovedutfordringene for Sørumsand: *befolkningsvekst, handelslekkasje, identitet, utpendling og lite liv i sentrum.*

I midtveismøtet presenterte konsulentteamene sine foreløpige tanker og skisser, og hovedutfordringene ble drøftet, både i arbeidsgrupper og i plenum.

3.4.5 Åpent møte for presentasjon av prosjektene

Konsulentteamene presenterte sine prosjekt i et åpent møte på rådhuset 10.9.13. Møte ble annonsert på kommunens hjemmeside og i lokalavisene. Det ble i tillegg hengt opp plakater på utvalgte steder i hele kommunen, samt sendt ut skriftlig invitasjon til politikere, lag/foreninger, næringsaktører mv. Generelt stort engasjement og mange synspunkt blant de ca. 100 fram møtte. Av hensyn til tidsrammen ble det ikke åpnet for diskusjon eller muntlige innspill/synspunkter i dette møtet. Kommunen henviste til utstilling av prosjektene i Stasjonsbygningen, senere temamøter som del av medvirkningsopplegget, og ba generelt om skriftlig tilbakemelding med synspunkt på de tre prosjektene i parallelloppdraget. Det ble også oppfordret til bruk av

Fra oppstartseminar parallelloppdrag 25.05.13

Plakat med informasjon om åpent møte og utstilling

Fra åpent møte, 10.09.13

«Snakk med oss»- kortene som var plassert i møtelokalet for umiddelbar skriftlig tilbakemelding.

Delte meninger om framtidens Sørumsand

Sørumsand: Tirsdag kunne innbyggerne få et inntrykk av det som kan bli byen Sørumsand om 27 år. Mange måtte opp og mensgjøre om planene var mange.

Plan for Sørumsand vil gjelde i 27 år. Det betyr at det er viktig å tenke på hva som skal til for å sikre at byen fungerer som den skal i fremtiden.

Sørumsand som by, innbyggere og planer. Det er viktig å tenke på hva som skal til for å sikre at byen fungerer som den skal i fremtiden.

Tore M. Omland (til venstre) og Elin Solheim (til høyre) ser på planene for Sørumsand. Foto: Dagbladet

Derfor er saken
Sørumsand er en av de mest populære kommunene i Akershus, og det er derfor viktig å tenke på hva som skal til for å sikre at byen fungerer som den skal i fremtiden.

Demokrati er viktig
Det er viktig å tenke på hva som skal til for å sikre at byen fungerer som den skal i fremtiden.

Planer for fremtiden
Planer for fremtiden er viktig å tenke på, og det er derfor viktig å tenke på hva som skal til for å sikre at byen fungerer som den skal i fremtiden.

Indre Akershus blad, 13.09.13

-Betyr menneskene på Sørumsand noe?

Så har vi sett arkitektfirmaenes forslag til fremtidens Sørumsand. Det blir som en fantastisk premisse, og å plassere cirka 2 000 nye boliger i sentrum, blir det ikke plass til så mye av det som er der fra før.

Er det et ubehagelig frang boligtratt sentrum vi vil ha? Det finnes slike medier i andre byer i landet. Er det ikke bedre at Sørumsand er litt annenledes?

Uansett område, et område som kommunen har bare noen få år siden selv vurderte å fjerne på grunn av dens unike og historiske karakter?

På nettutvalget til kommunen, kan vi si vår mening om forslaget. Kan vi håpe på at vi også blir hørt hvis vi ikke vil velge mellom noen av forslagene, men vil beholde de hus vi bor i og finne utbyggingsalternativer som ikke utrunder det som virkelig er unikt med Sørumsand?

Pål Brønne
dreier seg om, og vi er noe annet enn tegninger på et ark.

Per Tore Hellene
Pål Brønne, Elin Solheim, Janne Løvstad, Liv Østerberg, Jon Karlsen, Roger Flaata og Nina Tyskerud Dybvik Garpe, Odd Svendsen.

Sniktitt på nye Sørumsand

Sørumsand: Tirsdag ble det som ble kalt en «Sniktitt på nye Sørumsand» arrangert i form av en utstilling i formidlingshuset i Sørumsand sentrum. Her ble det vist fram planene for den nye byen Sørumsand om 27 år.

Skal det være en kanapé?

Det er viktig å tenke på hva som skal til for å sikre at byen fungerer som den skal i fremtiden.

Avisutklipp fra Indre Akershus Blad og Romerike Blad

Identivikling - parallell oppdrag

3.4.6 Utstilling i stasjonsbygningen

For å nå flest mulig med informasjon om prosjektene i parallelloppdraget spesielt og områdeplanen for Sørumsand generelt, ble de tre teamenes forslag stilt ut i stasjonsbygningen på Sørumsand fra 12.9. -17.9.13. Utstillingen var åpen ved forespørsel også utover disse dagene. Ansatte fra enheten plan, næring og kultur bemannet utstillingen som var åpen fra kl. 06:15 til kl. 17:30.

Åpningstidene og stasjonen som utstillingssted ble valgt for å nå flest mulig av kommunens innbyggere, og samtidig bidra til at terskelen for å si sin mening og å få informasjon ble lavest mulig. Det ble servert kaffe og kake på stasjonen hele dagen, og mange tog pendlere viste takknemlighet for å få kaffen servert allerede kl. 06:15.

Utstillingen hadde svært mange besøkende og mange kom med sine synspunkter. Mange diskuterte utviklingen av Sørumsand både med kommunens planleggere og med andre besøkende på utstillingen.

Utstillingen var også åpen på forespørsel og invitasjoner ble sendt til alle skolene i området. 10.klasse på Sørumsand VGS benyttet seg av denne muligheten. Det var lagt opp til et samarbeid mellom lærer og avdeling for plan der elevene fikk mye informasjon om byplanlegging i forkant av besøket. Elevene så på forslagene og kom med innspill og tilbakemeldinger. Disse er oppsummert under.

Det er anslått at ca. 600 personer besøkte utstillingen.

3.5 Innspill til parallelloppdraget

Det ble gitt frist til 31.januar 2013 for å komme med uttalelser til de tre prosjektene i parallelloppdraget. Det kom totalt 54 skriftlige innspill per brev eller epost.

3.5.1 Sørums kirkelige fellesråd, 20.9.2013

Sørums kirkelige fellesråd og Sørums menighetsråd er positive til planprosessen. Det vises til forslagene og at det ikke er avsatt en tomt eller tegnet inn en kirke på noen av disse. Det bes derfor om at det avsettes tomt og bygging av kirke tas med i det videre arbeid arbeidet med planen for Sørumsand sentrum.

Det argumenteres at med den befolkning- og byutviklingen som er skissert for 2040 vil hverken misjonshuset eller Sørums kirke betjene befolkningen på en tilfredsstillende måte. Det fortelles også at en kirke er viktig i et bredere kulturelt perspektiv og at en ny kirke i Sørumsand kan bli byens stolthet slik man ser i mange andre byer i Norge og på kontinentet. En kirke er også identitetskapende og kan være med på å forme en tydelig identitet i befolkningen og 'plass på kartet' for en ny småby på Romerike. Det foreslås at en kirke bør vurderes som et signalbygg og at nye modeller/ skisser bør angi plassering og modellering av en kirke som et slikt bygg.

Rådmannens vurdering:

Det vurderes at det ikke er plass innenfor sentrumsområdet til en kirketomt utover eiendommen der Misjonshuset er lokalisert. Det vil også være utfordringer å avsette et privat areal til kirke, uten at det er konkrete planer. Å regulere et areal til kirke vil medføre at eier kan kreve arealet innløst.

3.5.2 Astrid Loftesnes, 5.11.2013

Loftesnes sender inn leserinnlegg fra Aftenposten 1.11.2013 og kommenterer likhetene mellom fortetting i villastrøk i Oslo og mulighetene for fortetting på Kommunesletta. Hun fremhever fra artikkelen:

- Boligbygging er kvalitet, ikke bare kvantitet
- Helsemessig betydning med grøntarealer
- Ofte så kommer infrastruktur som skoler, vei og transport på etterskudd
- For eksisterende beboere blir det betydelige støyproblemer i byggefasen og betydelig økning i trafikken på villa veier.

Loftesnes fremhever balansen mellom hager og hus i et boligområde og at dette ikke burde være noe problem i Sørumsand da det er mange nye områder som kan reguleres til boligformål. Hun skriver at noe boligfortetting med nye boliger som ikke er høyere enn eksisterende bebyggelse er akseptabelt.

Rådmannens vurdering:

Formålet med planarbeidet er blant annet å legge til rette for fortetting innenfor dagens byggeområder og i kort avstand til sentrumsfunksjoner, for nettopp å redusere behovet for nye arealer. Det er som Loftesnes påpeker, svært viktig med tilstrekkelige uteområder. Det settes derfor relativt høye krav til minste ute oppholdsareal i områder hvor det åpnes for fortetting.

Det åpnes ikke for mer fortetting på Kommunesletta enn det gjeldende plan allerede åpner for.

3.5.3 Jørgen Aarhaug, 11.11.2013

Som relativt ny tilbakeflytter til Sørumsand forklarer han tre grunner til at han har flyttet tilbake:

1. Korte avstander til tjenester og pendleravstand til jobb i Oslo

2. Overkommelige kvadratmeterpriser som gjør at en familie har råd til litt plass og hage.
3. Privat tilknytning til stedet siden Aarhaug bodde ti år på Sørumsand under oppveksten.

Aarhaug forklarer at han savner i forslagene flere rekkehus og boliger med egen hage innenfor 1 km fra stasjonen. Han forteller at som småbarnsfar er viktigheten av å ha en hageflekk veldig stor. Han mener at han representerer en gruppe som flytter til Sørumsand for de samme grunnene og at det er denne typen innflyttere som det bør bygges for. Aarhaug forteller videre at for ham så er de to viktigste kriteriene for et godt bosted at det er tilgang til tjenester innenfor gang/ sykkelavstand og jobb innenfor en times komfortabel kollektivreise. Han oppsummerer at han gjerne ser at det bygges tett i sentrum men at det ikke må glemmes å bygge rekkehus og små eneboliger i nærheten også.

Rådmannens vurdering:

Planforslaget legger ikke opp til ny felt med småhusbebyggelse, men ulike grader av fortetting innenfor eksisterende felt. Der det legges til rette for lav grad av fortetting kan det være mulig med en form for rekkehus. I forhold til den boligmassen kommunen har, er det stor mangel på leiligheter. Utbygging av leiligheter fører til at det flytter folk fra eneboliger, slik at disse fristilles til nye innbyggere.

3.5.4 Likelydende innspill fra:

Aksnes, Einar	Karlsen, Eli og Jon
Apeland, Håvard	Kornbakk, Marit Flatla Kornbakk og P.
Arildset, Unni og Kjell	Lermo, Geir
Bakke, Inger Lise	Loftesnes, Astrid
Bakke, Sigrid og Einar	Løfsgaard, Live og Emilie (2 2/1 år)
Breivik, Geir	Løvstad, Grethe Dedekam
Breivik, Randi Grenne	Løvstad, Jarle
Brenden, Ivar	Orthe, Camilla Holand Orthe og Tom Arne
Brenden, Jonas	Rønsen, Kari
Brenden, Simen Eide	Sandbraaten, Bjørn
Brenne, Kathrine	Sandbraaten, Wenche
Bårdseng, Bjørn M.	Schifloe, Bente
Dybvik, Jon	Sennerud, Kathrine
Dybvik, Sissel	Sjølund, Trond
Dybvik, Solvår	Solheim, Elin
Eide, Anita	Stræte, Mona
Flatla, Roger	Systad, Anne
Frank, Tore	Tyskerud, Anne-Mette
Furuseth, John Ivar	Tyskerud, Bjørn og Mary
Furuseth, Lise	Tørnblad, Mari
Garpe, Kirsti og Paul-Christian	Wæthing, Talleiv
Hagen, Inger-Helene	Østerberg, Kristin
	Karlsen, Eli og Jon

Av brev fremkommer følgende:

Det vises til kapittel 4 i plan- og bygningsloven der det står at planer som får vesentlige virkninger skal konsekvensutredes for virkninger for miljø og samfunn. Det forventes at det utredes i et folkehelseperspektiv hva konsekvensene av en omregulering av boligområdet på sletta vil være i forhold til sosiale ulikheter, økonomiske konsekvenser og ulike tiltak som eventuelt må settes inn også nå under

planprosessen. Det vises til at plan- og bygningsloven angir at planlegging skal fremme befolkningens folkehelse, motvirke sosiale helseforskjeller og forebygge kriminalitet.

Det fremheves at det å eie egen bolig står sterkt i Norge og at hjemmet representerer en stor investering samt trygghet og forutsigbarhet. Det skrives at det er viktig at politikerne og administrasjonen i Sørumsand kommune tar hensyn til beboerne på Sletta ved å bevare Sletta-området, respekterer eiendomsretten samt gir dem trygghet og forutsigbarhet tilbake. Det vises til Kulturminneplanen 2009-2012 (Sørumsand kommune) der Sletta er fremhevet som et område som bør tas vare på og at dette bør være førende for prosessen videre. Videre vises det til «Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal, og transportplanlegging» der det poengteres at det skal tas hensyn til overordnet grønnstruktur, viktig naturmangfold, kulturhistoriske verdier og estetiske kvaliteter i bebygde områder. Det menes at eksisterende bebyggelse på Sletta har både kulturhistoriske og estetiske kvaliteter som bør tas vare på.

Det ønskes at medvirkning i videre planarbeid skal være reell for beboerne på Sletta og ikke møter bare for å oppfylle lovkrav. Det skrives at det ikke er fremmede for folkehelsen at man møtes med utsagt om at man hører hva som blir sagt og vil ta dette med videre, uten at det følges opp i praksis.

Avsender ser behovet for fortetting i sentrum men er overbevist om at tilflyttere til Sørumsand ønsker enebolig eller rekkehus, ikke leilighet. Det skrives at disse vil bosette seg utenfor de fortattede områdene mens voksne uten barn eller pensjonister vil bosette seg i leiligheter og at behovet for kort avstand til jernbane – eller busstasjon er lite for disse gruppene. Det foreslås at man i stedet tilrettelegger for matebusser til kollektivtransport fra boligområdene utenfor sentrum.

Et levende sentrum: Det ønskes at det tilrettelegges for et levende sentrum der unge og eldre lever side ved side for at dette vil være positivt for bokvalitet, livskvalitet og sosiale relasjoner. Det menes at dette vil gi større potensiale for handel, kultur, idrett og annen positiv virksomhet. Det foreslås at det kan bygges tett sør for jernbanen og en forsiktig fortetting. Det forutsettes at det legges til rette med kryssningspunkter for syklende og gående under jernbanen.

Glomma og Sørumsand: Det fortelles om betydningen av Glomma for innbyggerne og at tilgjengeligheten til elva er viktig. Men det menes at dagens trehusbebyggelse er en langt bedre ramme for bruk av elva enn et sterkt fortettet sentrum. Adkomstvegene til Glomma er forklart og også at det er et potensiale for å merke disse bedre. Det menes at blokker vil stenge Glomma og at dette ikke vil føre til at det usjenerte og trivelige området blir mere tilgjengelig og attraktivt.

Visjon: Det oppfordres til at politikerne tar stilling til hvordan Sørumsand skal se ut på sikt. Randaberg legges frem som et eksempel på en kommune som har valgt å være «den grønne landsbygda».

Det legges frem konkrete forslag til føringer for videre arbeid:

- Sørsiden av jernbanen utnyttes til boligformål og at Fossumjordet, Orderudjordet og området rundt trevarefabrikken tillates høy fortetting.
- Egebergkvartalet og legesenteret kan bygges ut.
- Kommunesletta reguleres til maksimalt to etasjer og at ny bebyggelse må tilpasses eksisterende trehus.
- Det menes at «Sletta arkitektenes» forslag bør danne et utgangspunkt for videre arbeid.

Oppsummering: Det legges frem et ønske om at politikerne legger et premiss at Kommunesletta skal tas vare på og at Sørumsand bør strebe etter å være «den grønne landsbyen» i stedet for en etterligning av Strømmen. Det legges frem tre punkter som ønskes reflektert i endelig plan:

- Utbygging primært sør for jernbanen
- Naturlig og forsiktig fortetting på Kommunesletta
- Bevaring av et grønt naturområde langs Glomma, omgitt av tradisjonell trehusbebyggelse

Rådmannens vurdering:

Det er utarbeidet en konsekvensutredning for områdeplanen. Den er vedlagt planforslaget. Folkehelse er et tema i planen, men det er ikke utredet i forhold til sosiale ulikheter og økonomiske konsekvenser for beboere i områder som reguleres. Dette fordi endringer på eiendommer vil skje ved frivillig utbygging/salg og at det forventes at eiere får markedspris for sine tomter.

Beboere i sentrumsområder må forvente at det kan skje endringer. Det er dog ikke lagt opp til ekspropriasjon av eiendommer til utbygging.

Boligområdet Sletta har en identitetsbærende verdi for Sørumsand. NIKU anbefaler imidlertid ikke at området gis en hensynssone for bevaring. På bakgrunn av innspill som er kommet inn og kulturhistorisk stedsanalyse legges det ikke til rette for fortetting på Sletta.

3.5.5 Sissel og Odd Svendsen, 29.12.2013

Det legges frem følgende synspunkt:

1. Beslutningsmyndighet: Det fremlegges at det må være Kommunestyret i Sørum kommune og ikke sentrale myndigheter som bestemmer hvor mye vekst Sørumsand skal ha. Videre at Kommunestyret
2. Vei og jernbane: Det menes at vei og jernbanenettet mellom Sørumsand og er sprengt i nåværende situasjon. Det skrives at Sørum kommune må sikre at vei- og jernbanenett bygges ut tilfredsstillende i forkant av stor befolkningsvekst.
3. Kommunesletta: Det refereres til «Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og Transportplanlegging» og det menes at Kommunesletta representerer kulturhistoriske og estetiske kvaliteter i Sørumsand. Det fremlegges at Kommunesletta må fortsatt være regulert for bebyggelse i to etasjer og åpnes for naturlig fortetning i samme byggestil.
4. Glomma: Det er enighet om at det er viktig at flest mulig har glede av Glomma men det menes at det ikke gjør Sørumsand mer åpen mot Glomma ved å fortette på Kommunesletta.
5. Sentrum: Det enes om at fortetting i handelssentrum er viktig. Det fremheves at parkering i sentrum bør legges under bakken. Det foreslås at det tilrettelegges med trivsel- og miljøskapende elementer som sittegrupper, grønne lunger, blomster, en sprudlende fontene og lekeapparater og videre et gedigent sjakkbrett og en liten scene i sentrum. Det legges frem at biblioteket og NAV bør flyttes tilbake til sentrum. Det foreslås at et kulturhus med kino kan være et sted der mange elementene kan samles.
6. Større radius for utbygging: Det fremlegges at det er viktig at flest mulig nye boliger legges i gangavstand til togstasjonen og at planavgrensningen for områdeplanen bør inkludere Fossumjordet, Orderudjordet og Noractorområdet. Det menes at disse områdene tåler høyere fortetting siden høye bygninger her ikke kommer til å stenge for sol og utsikt for eksisterende boligområder. Det fremlegges at områder på sørsiden av jernbanen, rundt Bekkedroga og Skolevegen også kan fortettes. Forfatterne av innspillet stiller seg også bak forslaget som ble lagt frem av «Sletta-arkitektene».
7. Generelt: Det ønskes at utviklingen av Sørumsand bærer preg av Sørumsands historie og Tertitten, tømmerfløtevirksomheten og trevarefabrikken fremheves som identitetskapende. Det ønskes at nye bygg oppføres med saltak og innslag av treverk som gir identitet, fellesskapsfølelse og trivsel for et lite sted.

Rådmannens vurdering:

Kommunestyret kan styre veksten i Sørum ved å styre hvor mye det åpnes for å bygge. Sentrale myndigheter kan komme med innsigelse på hvor og hvor mye kommunen legger til rette for av utbygging. Sentrale myndigheter kan også komme med innsigelse på grad av utnytting.

Kommunen har fått utarbeidet en trafikkanalyse som viser at det er behov for en ny omkjøringsvei på lang sikt. Vedrørende sletta vises det til vurderingen ovenfor DIVE-analysen og planbeskrivelse. Planforslaget legger opp til å bedre tilgjengeligheten til Glomma.

Sentrum fortettes og det legges til rette for forslagene fra Svendsen kan gjennomføres. Fossumjordet, Orderudjordet vil sees på i egne planprosesser. Det legges opp til fortetting på Noractorområdet med bolig eller plasskrevende handel, næring og lett industri. Planforslaget legger opp til å bevare enkelte identitetskapende elementer for å ta vare på stedets historie.

3.5.6 Liv Østerberg og Harald Arnesen, 30.12.2013

Det skrives at det er svært mange som ønsker å bevare det gamle etablerte bo-området i Sørumsand sentrum og som reagerer med overraskelse og tristhet over planavdelingen og politikernes radikale tanker om å skape en by i Sørumsand fordi det handler om historie og kulturminner, identitet, familie og arv i generasjoner og om miljø og følelse av tilhørighet. Det fremlegges at i motsetning til tradisjonen i Norge der tettsteder blir utvidet gjennom kondemnerte eller ubebygde områder har Sørumsand kommune valgt å planlegge for byen Sørumsand i etablerte boligområder, til tross for at det finnes flere alternativer i nærheten. Østerberg og Arnesen forteller at i en nabokommune tas det hensyn til en koloni av vannflaggermus i byggingen av en bro. Det trekkes en parallell til beboerne på Kommunesletta og omegn. Det trekkes frem at det er plass til mere fortetting i tråd med eksisterende bebyggelse. Det ønskes at innbyggerne skal få samme behandling som vannflaggermusene der bo-området ikke skal fremmedgjøres og forvandles til noe som gjør at de føler at de mister pusten og kveles.

Østerberg og Arnesen trekker frem at det har vært positivt at innbyggerne har blitt invitert til å komme med innspill og at meningene skal bli hørt. Det påpekes at disse ordene må nå omgjøres til handling slik at det ikke skapes mistillit men at Østerberg og Arnesen har tro på at innbyggerne vil få samme behandling som vannflaggermusene.

Det medfølger et linoleumssnitt med innspillet (se bilde under).

Rådmannens vurdering:

Hensikten med å fortette på allerede bebygde arealer er å ta vare på landbruksarealer og å bygge i samsvar med føringer om samordnet areal og transportplanlegging. Det legges derfor opp til en vesentlig fortetting innenfor planområdet. Innspillene er imidlertid tatt til følge. Det legges ikke opp til fortetting på Sletta.

3.5.7 Liv Østerberg, 29.12.2013

Østerberg forteller at hun er elev ved Elvebakken vgs. i Oslo og har vært på en skoletur til Vøienvollen gård som er en fredet plass med mange bevaringsverdige bygninger. Her var det en utstilling fra Sørumsand kommune med bilder fra Nordli gård som hun forsto er en skamlett for Sørumsand kommune. Østerberg forteller at hun bor på Sletta i Sørumsand og vet at det foreligger forslag til hvordan området kan disponeres i fremtiden. Hun viser til planene som ble fremmet for Linjekvartalet og at husene der er muligens på lånt tid. Det menes at det er viktig for fremtiden at fortiden bevarer og at dette gir perspektiv, tilhørighet og stolthet. Videre trekkes det frem at mange bruker Kommunesletta til søndagsturen, at det er et godt miljø og at naturen ligger rett rundt hjørnet. Det foreslås at Kommunesletta bevarer og tillates fortettet på en naturlig måte med eksisterende bebyggelse. Videre at høyere bebyggelse bør legges på sørsiden av jernbanen, en lokalisering som også vil gi utsikt over Glomma. Østerberg håper at planene fremover ikke resulterer i en flause som Nordli gård som verken befolkningen eller Sørumsand kommune tjent med.

Rådmannens vurdering:

Planforslaget legger ikke opp til fortetting på Kommunesletta.

3.5.8 Vidar Langberget og Mari Tanaka Wasseng, 30.12.2013

Det kommenteres under forskjellige overskrifter:

Premisser: Det stilles spørsmål om radius ved 500 eller 600 meter radius fra sentrumsområdet og etterlyses at sykkelavstand også er med i dette. Det legges frem at 1500 meter er vanlig å beregne for sykkelavstand. Det argumenteres at hvis man hadde inkludert 1500 meter radius fra jernbanestasjonen åpnes det for flere muligheter enn hva som er blitt skissert i forslagene fra parallellprosjektet. Det fremheves også at dette ville bety en mere helhetlig plan for store deler av Sørumsand.

Fugleperspektiv: Det legges frem at Sørumsand fra et fugleperspektiv har en lite hensiktsmessig form og at hvis man lager en sirkel som inkluderer de fleste boligområdene så kan man se hvilke områder som det er hensiktsmessig å bygge ut.

Jordvern: Det trekkes frem at det ble godkjent at IKEA har fått lov til å bygge på landbruksjord i Vestby kommune. Det menes at det er viktigere å bruke landbruksjorden til steder hvor folk bor i nærheten av kollektivknutepunkt.

Befolkningsvekst: Det uttrykkes at prognosene for befolkningsvekst i Sørumsand ikke bør sees som en fasit. Det menes at det er prematurt å regulere for blokkbebyggelse på Kommunesletta når det eksisterer områder i Sørumsand der det kan bygges boliger nok til å dekke behovet i prognosen. Det stilles spørsmål om man vil «ødelegge» livskvaliteten til beboerne for en prognose og om man ikke kan vente med å regulere til blokkbebyggelse til det er et reelt behov.

Hvorfor vokser Sørumsand: Det stilles spørsmål om ved at ingen har undersøkt hvorfor Sørumsand vokser. Det fortelles at siden Langberget flyttet tilbake til Sørumsand i 2008 kjenner han til mer enn 30 familier som har flyttet til Sørumsand fordi det er muligheter for å kjøpe enebolig/rekkehus/tomannsbolig til en pris som er mulig å betale for mange. Det skrives at ingen som Langberget kjenner til har flyttet til Sørumsand for å bo i leilighet. Det uttrykkes forundring over at man tror at man vil oppnå befolkningsveksten som prognosene tilsier hvis man bare bygger leiligheter. Det menes at det er en feilvurdering å tro at folk flytter til Sørumsand for å bo i leilighet når disse koster like mye som leiligheter i Lillestrøm og Oslo. Det oppfordres til at Sørumsand kommune undersøker hvorfor folk velger å bosette seg i Sørumsand før det gjøres valg som kan påvirke Sørumsand negativt.

Åpne Sørumsand mot Glomma: Det refereres til at mange har uttrykket et ønske om å åpne Sørumsand mot Glomma og dette sees som positivt. Det skrives at vedlikeholdet av områdene ved Glomma er gjort av privatpersoner og at Sørumsand kommune har latt område ved Bingsfoss ungdomsskole gro igjen. Det

menes at å bygge blokker på Kommunesletta ikke åpner mot elva men at det bør heller gjøres attraktivt å oppholde seg der.

Flytte Idrettsparken: Det foreslås at det bygges ut for boliger på Idrettsparken hvis det ikke blir aktuelt å bygge på Orderudjordet og heller flytte Idrettsparken. Det gis flere grunner:

- Billigere for utbyggere enn å kjøpe ut eneboliger
- Man får et helhetlig område å bygge ut
- Ligger på et av de laveste punktene på Sørumsand, så det vil påvirke eksisterende bebyggelse til liten grad
- Avstand til stasjonen mellom 500 og 1000m, så oppfyller krav til avstand til kollektivknutepunkt.
- Gåavstand til 2 barnehager og barneskole. Sykkellavstand til ungdomsskole.
- Utbygger kan bekoste oppbygging av ny idrettspark i nærheten av Låland eller skogområdet ved siden av Skibua ved starten av lysløypa. Det gir også bedre tilgang parkering for skigåere.

Forutsigbarhet for beboere på Kommunesletta: Viktigheten av forutsigbarhet for beboerne på Kommunesletta uttrykkes slik at området ikke forfaller grunnet mangel på vedlikehold.

Eplehagefortetting: Det uttrykkes ønske om hvis man ikke kan unngå fortetting av Kommunesletta at eplehagefortetting er vurdert. Det menes at blokker ikke hører hjemme på Kommunesletta.

Flere forslag til utvikling av boligområder er skrevet:

- Noractorområdet: her kan det bygges tett og høyt uten at det påvirker mange
- Fossumjordet: bra det planlegges bebyggelse her, blokker bør vurderes fremfor på sletta.
- Orderudjordet: det meste bør settes av til boliger, med blokkbebyggelse nærmest toglinjen.
- Jordet mellom Sørumsand barneskole og toglinjen: her kan man bygge f.eks. terrasseleiligheter med stor tetthet med bra solforhold, kort avstand til sentrum, barnehage og skole. Veien til barnehagen kan fortsette til dette området.
- Idrettsparken kan flyttes ved behov.
- Området rundt rådhuset kan fortettes
- Parken ved Jentoft brukes veldig liten grad, så en del av den kan bebygges, og en rad med lave blokker foran eksisterende blokker bør vurderes.
- Vest for Vestby Nord er det et skogområde som kan bebygges.
- Legg til rette for ny småhusbebyggelse på egnede områder også i fremtiden, og ikke bare leiligheter.
- Fortetting kan vurderes på Kommunesletta, med for eksempel en økt utnyttelsesgrad, men med en maks mønehøyde (9m?) som ikke ødelegger det eksisterende bomiljøet.
- Linjekvartalet kan bygges ut i henhold til den reguleringsplan som gjelder i dag.

Det oppsummeres at det planlegges for et sted der folk vil ønske å bosette seg og at det er behov for mere enn bare leiligheter på Sørumsand. Det avsluttes med at det er nok ubebygde områder i gang- og sykkellavstand til stasjonen til at man trenger å bygge blokker på Sletta.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen mener det er hensiktsmessig å fortette de nærmeste arealene først. Det legges opp til fortetting også lenger enn 500 meter fra stasjonen, men Rådmannen tenker at arealer utenfor

planområdet kan sees på senere. Det er imidlertid egen prosess for Fossum jordet som er tenkt regulert til bolig.

Hensikten med å fortette på allerede bebygde arealer er å ta vare på landbruksarealer og å bygge i samsvar med føringer om samordnet areal og transportplanlegging. Rådmannen er enig i at det i noen tilfeller kan være forsvarlig å bygge ned sentrumsnære landbruksarealer.

Det er svært viktig at befolkningsprognosen ikke er en fasit, men kun en prognose. Det er dog etterspørsel etter leiligheter på Sørumsand. Veksten i Sørum kommer blant annet som følge av at eldre selger sine eneboliger og flytter inn i leilighet. Til eneboligen flytter en familie. En stor del av boligmassen i Sørum er frittliggende småhusbebyggelse.

Arealer for idrett er svært viktig å sikre for fremtiden. Det er et spennende forslag å bygge boliger på Idrettsparken og flytte anlegget. Det er ikke foreslått hvor denne kan flyttes. Rådmannen vurderer det som vanskelig å finne et nytt egnet sted.

Planforslaget legger opp til fortetting flere områder, men ikke på Kommunesetta.

3.5.9 Armin Shivanja og Saloumeh Mohammadi, 30.12.2013

Forfatter av innspillet er eier av eiendom Industrivegen 1, gnr. 41 bnr.54 som er omfattet av reguleringsplan nr.48. Eiendommen er avsatt til byggeområde for forretning og service bebyggelse i gjeldene plan og det ønskes at reguleringen på området endres fra forretning til bolig og at grad av utnytting økes til 35 % bebygd areal.

Rådmannens vurdering:

Eiendommen er innenfor det området som foreslås med hensynssone for bevaring, i henhold til DIVE-analysen. Planforslaget legger ikke opp til utbygging på dette området.

3.5.10 Pål Brenne, 30.12.2013

Det kommenteres under forskjellige overskrifter:

Visjon eller default kopi?: Det skrives at utbygging i Norge er ofte enkelt og billig og styrt av utbyggere som skal tjene penger. Brenne skriver at bygninger skal tjene som boliger, utsmykking av landskap og identitetsmarkører for en befolkning over lang tid. Brennes henstilling til politikerne og kommune er å styre utbygging i Sørumsand slik at særpreget ødelegges ved identitetsløse betongbygg og at Sørumsand heller skal sees som en grønn landsby ved Glomma.

Blokker og småhus: Brenne anerkjenner at det er behov for leilighetsbygg i Sørumsand og han mener at dette behovet kan møtes på Noractorområdet, Fossumjordet og Orderudjordet og ikke på Kommunesletta eller andre eksisterende boligområder. Han begrunner dette med følgende:

1. områdene han viser til er sentrumsnære,
2. man ødelegger ikke eksisterende boområder med konflikter som dette medfører,
3. at det er en bedre miljømessig løsning for å få til et levende sentrum fordi prisene på leiligheter vil være for høye for barnefamilier . Brenne mener også at de fleste barnefamilier som flytter til Sørumsand vil ha rekkehus eller enebolig så leiligheter i sentrum vil ikke resultere i mere levende sentrum eller mindre biltrafikk. Han utdyper:
 - a. De som har behov for å pendle til Oslo vil bo utenfor gangavstand
 - b. Mange pensjonister i sentrum vil lede til tomme gater på kveldstid

Kollektivtransport: Brenne mener at utvidelse av Kongsvingerbanen er nødvendig for håndtering av befolkningsveksten og at denne utvidelsen må skje før befolkningsveksten kommer. Brenne skriver også at det må være flere matebusser fra alle boligfelt som bruker Sørumsand stasjon.

Sentrum: Brenne skriver at han ønsker et levende og mangfoldig sentrum der det eksisterer et kulturelt tilbud folk vil bruke på kveldene og i helgene. Han beskriver følgende:

1. Det kan bygges blokker på Noractorområdet og ellers sør for jernbanen og noe fortetting i sentrum såfremt det ikke blir høyere enn fire etasjer. Brenne mener at området bak Linjegården bør beholde småhuspreget.
2. Brenne mener at det kan bygges et langt bygg på parkeringsplassen langs Sørumsandvegen. Dette bør speile verkstedbygningen på andre siden.
3. Brenne beskriver hvordan parkeringsbehovet kan bli dekket ved å bygge parkeringshus på mange av de eksisterende parkeringsplassene i sentrum samt legge parkering under bakken langs Sørumsandvegen.
4. Brenne mener at det er meningsløst å regne sentrum å regne sentrum innenfor 500 meter og legge all bebyggelse der.
 - a. Han skriver at det er minst 500 meter ekstra å gå avhengig av hvor passerspissen settes. Han mener at hvis man setter passerspissen på stasjonsbygningen vil store deler av Sletta være utenfor og sykehjemmet innenfor radiusen mens hvis passerspissen settes ved Rema 1000 bygget vil det være tilsvarende forskjøvet andre vegen. Brenne mener at lokaliseringen av sentrum ikke kan settes så tilfeldig og kunstig.
 - b. Han skriver at «planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging» ikke er bastante på 500 meter radiusen og at retningslinjene må utøves skjønnsmessig og tilpasses lokale og regional utfordringer. Brenne mener at dette er noe annet enn hva som er blitt presentert av kommuneadministrasjonen. Han presiserer også at det er Kommunestyret og hverken kommuneadministrasjonen, Staten eller Fylkeskommunen som er planmyndighet i Sørums kommunen.
 - c. Brenne mener at det er opplagt at området som innebefattes i områdeplanen ikke er stor nok. Han mener at områdene i nærhet av stasjonen også bør inkluderes.

Glomma og Sørumsand: Brenne forklarer viktigheten av Glomma for Sørumsand og de forskjellige adkomstvegene som finnes ned mot elva. Han mener at blokker på Sletta vil gjøre elva mindre tilgjengelig og mindre attraktivt enn det den er i dag.

Forslag til føringer for planarbeidet: Brenne foreslår at sørsiden av jernbanen tilrettelegges for bygging høyt og tett og at utbygging i sentrum bør følge gjeldene plan. Han legger frem at Sletta området bør bli regulert til maksimal byggehøyde av to etasjer. Brenne mener at forslaget som Sletta-arkitektene la frem i oktober bør danne et godt utgangspunkt for videre arbeid.

Brenne oppsummerer at han håper at politikerne velger å ta vare på Kommunesletta og at Sørumsand vil være mere attraktiv som den grønne landsbyen enn som en etterligning av Strømmen. Han forutsetter, som et minimum at utbygging konsentreres sør for jernbanen, naturlig fortetting på Kommunesletta, bevaring av grøntområde ved Glomma og at det ikke kan bygges ut større boligprosjekter før kollektivnettverket er bygget ut.

Rådmannens vurdering:

Det planlegges fortetting på områdene Brenne foreslår. Rådmannen mener likevel det er riktig å legge opp til fortetting i etablerte boligområder. Kommunesletta er ikke et av disse områdene. I områdene i selve sentrumskjernen legges opp til svært høy tetthet, men i feltene litt utenfor handelssentrum legges det opp til noe lavere tetthet og det stilles høyt krav til uteoppholdsarealer. Hensikten er å få bebyggelse som kan passe for småbarnsfamilier.

Brenne har rett i at Sørumsand sentrum kan ikke beregnes ut i fra 500 meter fra stasjonen, men det gir allikevel en ide om avstander. Planforslaget viderefører dagens handelssentrum som sentrumskjerne. Kommunesetta er kommentert tidligere og i planbeskrivelsen. Kollektivtilbudet må styrkes for en slik utvikling som planforslaget legger opp til. Hensikten, med å legg inn alt dette nå er å vise muligheter i et tidsperspektiv frem mot 2040.

3.5.11 Elin og Toril Andresen, 29.12.2013

Sørum- den gode kommunen??? Det stilles spørsmålstegn ved Sørum kommunes betegnelse som den gode kommunen. På høsten 2013 ble det fremstilt tre forslag til hvordan Sørumsand kan se ut i 2040. Det beskrives at alle forslagene viser at eksisterende bebyggelse på Sletta er rasert og erstattet med tettere bebyggelse. Det skrives at dette ikke er ønsket av dem som bor der nå. Det vises til at Kommunesletta er beskrevet i kommunens Kulturminnevernplan men at forfatterne har liten tro på at verneverdi betyr noe og bruker Nordli som et eksempel på dette. Det skrives at det er mere naturlig å fortette på sørsiden av jernbanen og ha flere krysningspunkt over sporene. Forfatterne mener at det må være mer gunstig å benytte ubebygde områder som Fossumjordet og Orderudjordet for å oppnå et helhetlig, funksjonelt og pent boligområde. Det vises til at jordvern ikke har vært hensyntatt under andre utbyggingsprosjekter tidligere i Sørumsand. Det skrives at hvis det tillates blokkbebyggelse på Sletta vil den unike sjarmen som er reflektert i byggestiler som spenner over 100 år gå tapt. Forfatterne ønsker ikke at kommunen skal gi etter for profittthungrige utbyggere. Det menes også at forslaget fra Sletta-arkitektene er et godt utgangspunkt.

Rådmannens vurdering:

Dette er tidligere kommentert.

3.6 Innspill til kommuneplanen

Det kom inn to innspill i forbindelse med varsel om oppstart av kommuneplanen om områder innenfor områdeplanens avgrensning:

3.6.1 Ove Trøen, 21.5.2014

Trøen ønsker å utvikle tomten med dagens legesenter med p-hus, næring og leiligheter. Næring i 1. etg, ca. 1500kvm + 8 etg bolig, ca. 4300kvm. Forslagstiller mener det vil styrke gateløpet og bidra til mer aktivitet i Kuskerudvegen og Sørumsandvegen. Fortetting med høyere utnyttelse på tomten markerer et nytt steg for Sørumsand. Det er bærekraftig i bred forstand: miljømessig, sosialt og økonomisk.

Videre foreslå Trøen å utvikle Bekkenkvartalet/tidligere Bekken Slakteri, Sørumsandvegen 100 og 102 med boligblokk med 5 etg. Mener det vil styrke utviklingen av sentrum med fortetting av områdene rundt stasjonen.

Fløterhagan terrasse, gnr 46/ bnr 325 foreslås utviklet med boligblokk i 5 etg.

Ønske generelt at Sørumsand Sentrum får en helhetlig plan med prosjektvis/oppdelt utbygning i mindre prosjekter.

Rådmannens vurdering:

Planforslaget åpner for fortetting på tomten med legesenter i dag. Det åpnes for maksimalt 6 etasjer. Det kreves detaljregulering for tomten. Der må det vurderes hvor tett det er mulig å bygge og likevel ta vare på bokvalitet og skape et godt sentrumsmiljø.

Sørumsandvegen 100 og 102 inngår i bevaringsområdet i Fagerlivegen, og kan ikke bygges ut med boliger slik det foreslås.

Det legges til rette for leilighetsbygg på 46/325, med maksimalt 6 etasjer dersom det terrasseres. Hensikten med områdeplanen er å få på plass en helhetlig plan for sentrum som legger til rette for trinnvis utvikling.

Steinar Hannestad, 10.12.2013

Hannestad foreslår et område i forlengelse av Rebakken reguleres til bolig. Området ligger sentralt mellom Vestby Nord, Toppen, Rebakkens og Glomma. Det er gangavstand til Sørumsand sentrum og offentlig kommunikasjon. Forslagstiller mener området egner seg godt for fortettet bebyggelse. Spesielt den sørlige, bratteste delen av området egner seg for en terrassert type bebyggelse for å utnytte potensialet. Bebyggelsen kan gi rom for mellom 25 og 30 leiligheter. Terrasseleilighetene kan legges slik at den ikke vil ta nevneverdig av utsikten til den gamle bebyggelsen på Toppen. Samtidig som leilighetene vil få utsikt vestover mot Glomma. Bebyggelsen vil heller ikke ta utsikt fra beboere i Fløterhakan. Adkomst blir mest naturlig via Peder Westbys veg.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen mener området kan egne seg for boligbebyggelse i 3 med inntrukket 4 etasje. Området er i dag ubebygget og regulert til friområde. Området er bratt og kan eventuelt benyttes som akebakke. Det er tilgjengelige grøntområder langs Glomma og det er en 100-meterskog som grenser til dette feltet. Rådmannen har derfor valgt å ta med forslaget inn i områdeplanen.

3.7 Spørreundersøkelse høsten 2013

Det ble laget en spørreundersøkelse som var tilgjengelig på kommunens hjemmesider fra september frem til 31. desember 2013. Formålet med undersøkelsen var å få konkrete tilbakemeldinger på hva innbyggerne i Sørumsand mente om de tre forslagene som kom inn fra parallelloppdraget. Det kom inn 42 svar på undersøkelsen og det var stor bredde i besvarelsene. Svarene er listet i punkt under:

Var det noen og i så fall hvilke elementer i forslagene du likte spesielt godt?

- Møteplassene i sentrum og ved Glomma
- At historien med tømmerfløting reflekteres i forslagene
- Parkering under bakken
- Ingen av forslagene
- Bygget på parkeringsplassene og handlegaten det skaper
- Forslaget om utbygging på Orderudjordet (C.F. Møllers «Soluret»)
- Bruke Verkstedhallene til kulturtilbud
- Fortette i sentrum med leiligheter
- Bygge sentrum ned mot elva
- Øke tilbudet for ungdom
- Styrke handel og servicetilbud
- Omkjøringsveg
- Gangbru over Glomma
- Høyhus med utsikt mot Glomma og kulturlandskapet
- Åpne tettstedet mot Glomma

- Tilrettelegging for industri, næring og kontorer

Var det noen og i så fall hvilke elementer i forslagene du ikke likte?

- Fortetting av Kommunesletta
- For stor fokus på grøntakser som kan hindre utvikling
- Mere folk vil skape mere trafikk
- Likte ingenting
- Vanvittig prosjekt
- Blokkene som er nær vegen
- At ikke flere tomter legges ut til villabebyggelse
- Nye veger over eksisterende boliger
- For mange boliger
- 22 etasjer hotell
- By-preget
- Dårlige løsninger for innfartsparkering
- At forslagene gjør at innbyggerne blir utrygge
- At det foreslås å rive Sørumsands identitet (småhusbebyggelsen)
- Størrelsen på sentrumsavgrensingen er for liten

Hvilke kvaliteter ønsker du at Sørumsand skal ha på vegen mot 2040?

- Fortsette å være bygd men en viktig pendlerby til Oslo
- Fortetting av sentrum for å verne matjord
- Fortetting i sentrum for å tilrettelegge for gangavstand til kollektivtilbudet for flere
- Utvikle møteplasser og grøntområder i sentrum
- Bedre kollektivtilbud
- Mesteparten kan fornyes så lenge Tertitten beholdes
- Kafeer og restauranter
- At det skal være et trygt sted å vokse opp
- Bygge ut helhetlig
- Tilrettelegge for alle generasjoner
- Åpne mot Glomma
- Samlokalisering av offentlige tjenester
- Utvikle service- og handletilbudet i sentrum
- Utvikle tilbudet for barn og unge
- Ikke gå i 70-talls fella hvor alt rives ned en gang til.
- Ikke tenke på at vekst må skje raskest mulig
- Oppgradering av turstier
- At det gis rom for spennende tradisjoner fra andre kulturer (særlig mat)
- Dyrke bygde-preget og ta inspirasjon fra Engelske småbyer isteden
- Trygghet og fokus på gående
- Variert bebyggelse

Hva er for deg det fineste ved Sørumsand sentrum?

- Hyggelige butikker
- Kuskerudnebben
- Småhusbebyggelse

- Tertitten
- Historien reflektert i f. eks. Festiviteten
- De gamle verkstedhallene
- Jernbanen
- Sorenskrivergården
- Skoleallèen
- Sørumsfestivalen
- Lensene
- Glomma
- Nærhet til naturen
- Kompakt sentrum der man alltid møter kjente
- Biblioteket som dessverre ikke er i sentrum

Hvor i Sørumsand sentrum synes du det er fint å oppholde seg?

- Langs Glomma
- Nuno
- Ingen steder
- Rundt Sørumsand vgs.
- Kommunesletta

Hva er det du liker minst ved å oppholde seg i sentrum?

- De mange parkeringsplassene
- For mange biler
- Mangel på koselige steder
- Mindre vakre bygninger
- Fokus-senteret
- Trafikk
- Jernbanen splitter sentrum
- Dødt og utrivelig i sentrum om kvelden
- Glomma føles lite tilgjengelig og stier oppleves som private

Hvor ofte er du i Sørumsand sentrum?

- Flere ganger i uken
- Daglig
- En gang i måneden
- Så lite som mulig

Hvis du er i sentrum, hva bruker du tiden på?

- Handle
- Trene
- Gå tur

Videre kommentarer:

- Kollektivnettverket må bygges ut for å håndtere befolkningsveksten
- Det må undersøkes hvem som flytter til Sørumsand og hvorfor
- Ekspropriasjon av boligområder må ikke skje

- Sinne over alle forslagene
- Begynne med de minst konfliktfylte områdene
- Lag plan for hele Sørumsand, ikke bare sentrum
- Det bør skilles mellom bolig-sentrum og næring-sentrum
- Satse på å bli et annet grønnere, bygde-preg alternativ til betongmassene på Ski og Sandvika
- Vanskelig å se at det ikke fortettes i boligområdene i sentrum
- Viktig å tenke grundig, helhetlig og langsiktig!
- Ønsker et Sørumsand der man kan gjøre mer enn bare å bo; også leve, oppholde og sosialisere seg også utenfor hjemmets fire vegger.
- Viktig at utvikling ikke bare blir om fortjeneste
- Man flytter til Sørumsand for å bo med mere plass med gangavstand til tog, butikker og barnehage etc.

3.8 «Snakk med oss» - postkort for innspill

Intensjonen bak postkortene med tittelen «*Snakk med oss*» i snakkeboblen var at det skulle være uformelt og kommunisere at kommunen var lyttende og interessert i tilbakemeldinger om forslagene fra paralleloppdragene og utvikling i Sørumsand sentrum generelt. Dette var et tiltak som gikk parallelt med spørreundersøkelsen på kommunens hjemmeside. Postkortene og spørreundersøkelsen på nett skulle sammen gjøre det lettere for alle aldersgrupper å komme med tilbakemelding, slik at tilbakemeldinger ikke kun var internettbasert.

Postkortene var tilgjengelige under utstillingen og ved åpne møter i kommunens regi.

Til sammen kom det tilbake 26 postkort. Det er sannsynlig at mange tok med seg et kort før de reiste på toget men at det enten ble glemt eller at det var vanskelig å få det besvarte kortet tilbake til kommunen innenfor åpningstider. Tilbakemeldingene er listet under:

1. Marit Svelle Fagerstad, 37 år
Mange spennende forslag, likte spesielt tanken om gangbro over Glomma. Håper ikke det komme bygninger i parken foran Kuskerud terrasse. Eneste park med litt størrelse.
2. x
Likte nye utsikter(C.F. Møller) godt. Elvekilen, fra båthavna var bra.
3. x
Lag aldersboliger/leiligheter/sykehjem der vgs. ligger. Flytt vgs. til Noractorområdet el. Vil gi flere gleden av stedets fineste arealer.
4. x

Mye bra. Bygg høyt i bakkant. Blokker på Fossumjordet og Noractorområdet. Flytt rådhuset slik at Kuskerudparken går i et med Kuskerudhagen. Rådhuset kan ligge hvor som helst.

5. x
Egebergkvartalet burde tenkes om igjen. 6. etasjer alt for stort og så mye trafikk. Tenk nytt.
6. x
Nye utsikten(C.F. Møller) virker spennende og kreativt, særlig park- og strand-området. Viktig med biler under bakken og opplevelser på bakkeplan.
7. x
Beste forslag Nye utsikter(C.F. Møller)
8. Lisbeth, 62 år
Egebergkvartalet burde dere tenke om igjen. 6 etasjer alt for stort, og mye trafikk. Alt annet er bra.
9. Mikkel, 18 år
Nye utsikter (C.F. møller) er beste forslag pga. god design.
10. x
Trenger ikke forandre Sørumsand, bruk pengene på noe annet.
11. Bendik, 35år
Nye Utsikter meget interessant. Ønsker et lekeområde ala Frognerparken som plasseres i nærheten av en Cafe.
12. x
Ønsker et kirkebygg og gravplass. Mange nye innbyggere. Orderudjordet aktuell plassering. Utnytte grøntarealet langs med Glomma. Forhøye dagens vei. Utnytte rensaneanleggstomta til rekreasjon.
13. Christine C. Grinde, 38år
Synes planen er kjempespennende, særlig Glommapromenaden og området. Jeg ønsker meg en elvekro jeg kan nye mat og drikke på fine sommerdager. Ellers håper jeg det blir mange fine butikker og grønne lunges - særlig i forbindelse med boligene i Sørumsand Næringspark. Lykke til med planen om Sørumsand by!
14. x
Parkering i dag gjør at butikker stenger. Flere butikker kan ikke etableres uten at antall kunder økes vesentlig. På kort sikt trengs det 45 p-plasser. For å øke antall butikker trengs parkeringsplasser til hver butikk. Fremtiden blir antagelig mer bilbasert og mindre basert på fotgjengere. For å opprettholde senteret trengs derfor flere biler. For å utvikle senteret(øke antall butikker) trengs mange parkeringsplasser.
15. x
Liker Eurekafontenen, elvepromenaden(flom..?), den lineære bygningen parallelt med «handelshusene» i dag, at småhusbebyggelsen beholdes ytterst mot Glomma, sentrumskilen, sentrum med butikker på to sider av gågate, flere kafeer/restauranter/barer, kulturen i sentrum, herav bibliotek og kino/teatersal, grønne lunges med lekeapparater for barn og sittemuligheter for eldre.
16. Dag Winding Sørensen, 70 år
 - *De tre forslagene legger bebyggelse alt for tett inn mot linje til Urskog-Hølandsbanen. Det bør ikke reguleres til boliger mellom Kongsvingerbanen og Tertitten.*
 - *Administrasjonsbygget til den gamle trevarefabrikken ved siden av lokstallen til Tertitten bør omreguleres til museumsbygning for Urskog-Hølandsbanen.*

- Ingen av planene legger til rette for elektriske biler og ladestasjoner.
- Ingen av forslagene skiller fotgjengere og syklistene. Det bør konsekvent legges til rette for egne sykkelveger og krysningspunkter i «nye» Sørumsand.
- Ingen av forslagene diskuterer behov for veier ut fra «nye» Sørumsand. Forbindelse mellom Lystad og Nordsjø er et must som omkjøringsveg.
- Forretningsgård forslagene i alternativ 1 er gode!
- Jeg kan ikke støtte rivning av etablert villabebyggelse mellom ungdomskolen og videregående skole.
- Kulturhus i Sørumsand sentrum er en god ide.
- Fotgjengerundergang fra stasjonen til Ing. Bøhns veg bør føres opp i uthuset ved jernbanesporet, gjerne med glasssupplement.

17. Svein, 50 år

Sørumsand=Byen ved Glomma

Trekk sentrum ned mot Glomma og Glomma opp mot sentrum. Lag et sentrumsområde som har et naturlig amfi mot elva. La elva bli synlig fra sentrum, la det nye sentrum være fellesområde/ grøntområde/ torg!!

18. x

Jeg synes det er bra at dere tenker over å forandre Sørumsand! Jeg ønsker at dere lager et nytt og større bibliotek, mer bøker, dvd og cd på biblioteket.

19. x

Jeg er imot riving av disse husene, dere kan vel tenke: hva ville dere hatt? Et fint hus med en flott hage? Eller en leilighet i en blokk der man våkner av at naboen ser på tv? Tenk på alle de som mister huset sitt og får i bytte en liten leilighet (ikke kult!).

20. Ida, 13 år

Jeg er absolutt imot! Rives disse husene river man også minnene til folk. Bestemoren min bor her, alle barna i familien gleder seg alltid til å komme til det flotte huset og den store hagen med god plass til å leke. Det blir ikke det samme med en stygg blokk!!

21. x

- *Jeg liker ikke tanken på riving av eksisterende bebyggelse!*
- *Det er ikke en utbygging som vil være til nytte for Sørumsands nåværende beboere.*

22. Magnus, 43 år

- *Hvor mange boliger skal rives for å realisere dette prosjektet og til hvilken pris?*
- *Hvem bygges det for? Vil ikke disse nye boligene bli for dyre for eksisterende eldre beboere på Sørumsand?*
- *Selv om boligens beboere skal være uavhengige av bil må det fremdeles settes av arealer for bil/biler for hver husstand.*
- *Kunne ikke dette prosjektet med fordel vært bygget mellom to eksisterende stasjoner på Kongsvingerbanen?*

23. Nyquist, 43 år

Riving av eksisterende bebyggelse blir en komplisert og kostbar prosess, som også forringer kvaliteten på bomiljøet for dem som bor her nå.

Tviler på at mange vil betale dyrt for å bo «urbant» på Sørumsand. Da vil man kjøpe leilighet i eller nærmere Oslo. Innflyttere til stedet er sannsynligvis mer interessert i mulighet for «landlige» omgivelser, hus og hage til en noe billigere penge enn i Oslo. Stedet mister mye av sin kultur ved riving av eldre bebyggelse og oppføring av stereotype moderne boenheter.

24. Martin, 17 år

Jeg liker ikke tanken på riving av eksisterende bebyggelse. Bestemoren min har bodd her en stund i likhet med mange andre og dette vil ikke ha en god side for noen av dem.

25. x

- Historieløst å rive!
- Dette ser dyrt og uinteressant ut.
- Ønsker man noe urbant, flytter man til en ordentlig by.
- Barnefamilier ønsker seg større plass når de flytter ut av Oslo.

26. Eivind, 8 år (skrevet av storesøster)

Jeg vil ikke at husene skal rives fordi mormor bor her. Med blokker får man mindre «hus» å bo i og det blir ikke egne hager der man kan leke og kose seg dessuten koster det penger å rive og bygge.

27. Tegning

28. x

Hvor får vi penger fra til å sette opp så flotte bygg som vil inneholde kommunale tilbud?
Hvor går jeg når gravemaskinene starter? Blir det kaos i mange år i sentrum?

3.9 Barn og unge – BUKS

I programfasen (2012) ble barn og unge invitert til å tegne sine ønsker for parken i Sørumsand, se kap 3.4.

Barn- og unges kommunestyre, BUKS, er involvert i planarbeidet på flere måter. Planavdelingen har deltatt på møter i barn- og unges kommunestyre for temadiskusjoner og løpende informasjon om planprosess og planarbeid, og representanter fra BUKS er invitert til aktuelle medvirkningsmøter gjennom prosessen.

De tre prosjektene fra parallelloppdraget ble gjennomgått og diskutert i BUKS-møte 19.9.13

Skolene på Sørumsand ble klassevis invitert til å besøke utstilling av parallelloppdragene og samtidig til å si hva de syntes om prosjektene spesielt og om utviklingen av Sørumsand generelt.

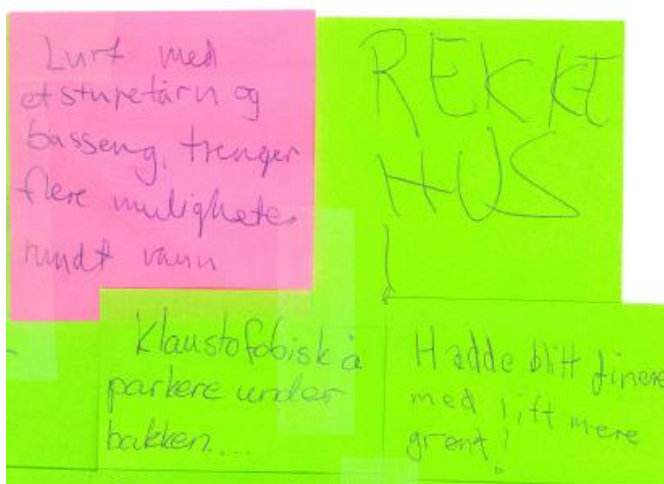
Elevene ga sine tilbakemeldinger og innspill på lapper som ble summert opp i ettertid og inngår i bakgrunns materialet. Under er vist et illustrativt utsnitt av elevenes lapper.

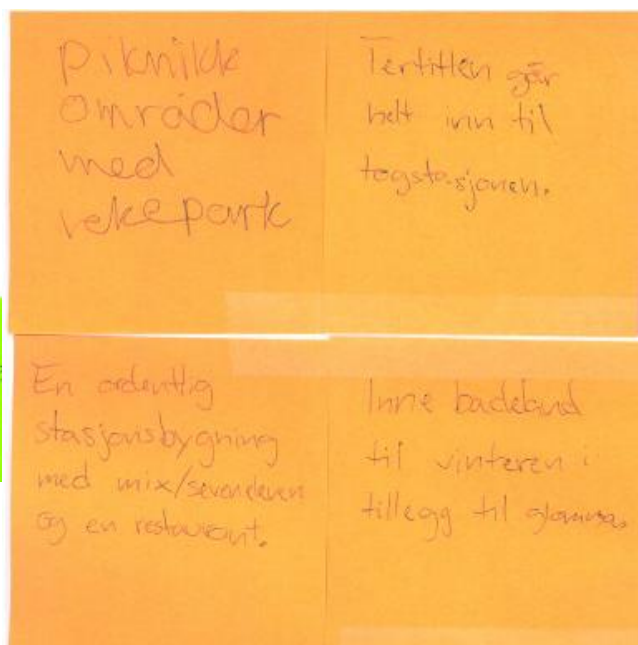
Fra tegnekonkurranse for barn og unge under Sørumsanddagene 2012.

BUKS-representanter deltok på oppstartseminar for parallelloppdrag

Lapper fra work-shop med skoleelever – tilbakemelding og synspunkter på prosjektene i parallelloppdraget.

3.9.1 Post-it lapper fra elevene som besøkte utstillingen

Byblokker og tett lav er bra. Høyblokker er i byen.

Aktiviteter er bra.

Jeg synes ikke man skal bygge hus så tett. Folk trenger privatliv og pusterom selv om det blir flere mennesker.

Kult med mange mennesker.

Liker ikke at industrien skal øke.

Jeg liker at noen tenker på naturen oppi alt. Ønsker bare at det gjennomføres og ikke bare glemt. Håper bekken blir åpnet igjen.

Vil at byen skal se pen ut fra alle kanter, spesielt fra veggen.

Liker at dere tenker på naturen. Håper dere lager en pen by med god vedlikehold av byer.

Sørumsand er landet, det skal ikke bli by.

Ungdommer kommer uansett til å dra inn til Oslo, handel er ikke så viktig.

Liker at man bygger ut byen men håper at boligfeltene rundt ikke blir berørt.

Jeg synes det er bra planer, bortsett fra den om hus i hagen.

Jeg ønsker at vi får flere butikker og mer å gjøre så vi slipper å reise til Lillestrøm hver gang.

Mer kulturliv til ungdom, aktiviteter og butikker.

Riving av villaer og bygging av hotell – dårlig ide.

Bygg omvendt! Lavere nederst ved vannet og høyere oppover. Alle vil ha en utsikt, ikke se rett inn i en skyskraper.

C.F. Møller er den beste ideen av disse tre!

Ikke fjern parkeringsplasser.

Bedre veier, bra ide!

Burde bygge på det grunnlaget vi har fremfor å rive alt og starte på nytt.

Hotell er ingen god ide på Sørumsand, leiligheter er bedre.

Likte ideen med det nye torget og hotellet.

Likte elvepromenaden, ryddig plan og hyggelig handelsgate.

Hotellet burde bli leiligheter istedenfor hotell.

Trehotellet bør ikke bygges fordi det kan rase sammen. Planen ellers er god!

Likte ideene veldig godt, men for høye bygninger kan gjøre det litt for stort for et lite sted.

Elvepromenaden var fin med gangsti og brygge.

Ingen bor på hotell på Sørumsand, kanskje ikke den viktigste prioriteringen.

Ikke bra at hele boligfelt rives.

Liker at det er butikker på begge sider. Gjør at det blir som en gågate som kan tiltrekke flere mennesker.

Liker at de tenker på hva Sørumsand var før. Det med tømmer osv. og tar det i bruk i nyere tider.

Likte området ved stasjonen med «låven».

Jeg liker ikke at de husene som allerede er i sentrum forsvinner. Jeg liker at det blir flere aktivitetsplasser for barn og ungdom.

Flere steder og møtes. Riv stygge områder og bygg finere.

Jeg liker at det skal bli flere butikker og friluftstider for barn og voksne.

Jeg liker at det blir mer åpent. Jeg liker ikke at de husene som er nede ved Glomma skal rives.

Jeg liker det sånn det er.

Jeg liker ikke at blokkene skal bli så høye, fordi da får man ikke så mye syn av den andre siden. Det man vil legge merke til først er blokkene.

Jeg liker at det blir enda flere boliger.

Jeg likte den blå/grønne løsningen. Det gir flere muligheter for lek til barn og turer til eldre samtidig så tror jeg at Sørumsand blir finere.

*Bra med flere lekeplasser og ballbaner.
Jeg likte at det var mange steder å gå tur. Jeg likte ikke at de husene som allerede er i sentrumsområdet skal forsvinne.
Jeg synes det er bra at det hvite hus får stå og det blir litt mere åpent rundt det.
Jeg synes at det er fint at Sørumsand skal få nye boliger og det er bra å bo nær vannet.
Sentrum ser moderne ut og blokkene nede ved vannet var fine og det er nok en del som vil flytte dit.
Liker ikke rekkehus. De er små og for oppå hverandre.
Fint med flere boliger i sentrum. Bra med sykkelveg fra boligfeltene til sentrum.
Jeg liker det som er her, vil ikke at det skal bli en by.
Likte at det ikke skulle gå så mye trafikk gjennom sentrum. Da kan folk bo der og sove bra uten bil støy!
Bra jobba!
Stå på folk!
Dette likte jeg ikke.
Burde vise sentrum ved å ha veg der. For å gjøre det mer sentralt.
Bra.
Nye boliger, bra. Billigere boliger flere vegger.
Jeg synes forslagene var bra, jeg likte det.
Jeg liker at det blir penere og åpnere mot elven.
Vi ha mer torg og butikker for at fler kanskje drar til Sørumsand enn Lillestrøm hver gang de vil kjøpe noe.
Kult.
Fint.
Smart.
Perfekt.
Den 20m høye bygningen ødelegger.
Det burde bli mer som på bildet, steder å sitte på gresset og sykle litt rundt.
Jeg vil at det ikke skal bli blokker.
Klaustrofobisk å parkere under bakken.
Det hadde vært finere med gress i stedet for vann.
Lurt med stupetårn og basseng. Trenger flere muligheter rundt vann.
Rekkehus.
Hadde blitt finere med litt mere grønt.
Det burde være flere bassenger.
Det er lurt med leiligheter.
Bra. Fint.
Smart. Bra forslag.
Jeg liker at de bevarer naturen og har planer om å åpne bekken igjen. Det var også fint at vi får en slik kile hvor det bli litt by-aktig, så det ikke blir en forlatt by.
Det er bra med en ny veg fra Orderud til sentrum. Sentrum ser bra ut, større.
Liker ikke at industrien skal øke.
Jeg liker at de skal bevare naturen, men at forretninger og boliger synes jeg ikke er bra.
Det passer ikke med blokker på dette området (Kommunesletta).
Utrolig idyllisk, veldig bra...
Det hadde vært fint med flere bygninger ved Glomma.
Hvordan skal butikkene få nok kunder?
Det kunne vært større handel i sentrum.*

Tog undergangen er veldig smart fordi da trenger ikke bilene å stoppe for alle elevene som går over veien når skolen er slutt.

Jeg liker tanken på at dere tenker på naturen.

Vannsklie.

Jeg liker at det skal bli flere underganger under toglinja.

Jeg vil at byen dere skal evt. Bygge skal være fin og ikke bli umoderne etter 10 år.

Fint familie sted.

Begrens befolkningstallet!

Mindre mennesker gjør alt enklere.

Mindre mennesker.

Matsteder? McDonalds.

Gode tanker! Hva med havn (båt)?

Fint design på husene men de burde ikke være laget av bare treverk.

Ikke fjern parkeringsplasser.

Tertitten går helt inn til togstasjonen.

Alt for dyrt. Blir mer plass og finere.

En ordentlig stasjonsbygning med mix/ Seven eleven og en restaurant.

Inne badestrand til vinteren i tillegg til Glomma.

Hvis blokker, så må man ha så store at en familie på ca. 5-6 personer må ha plass.

Hva med de som allerede bor der?

Fint at det er veldig grønt.

Skaper mere plass. Bedre å bo i høyden (i blokk). Kan bygge andre ting der husene ville vært (f.eks. kino, butikker).

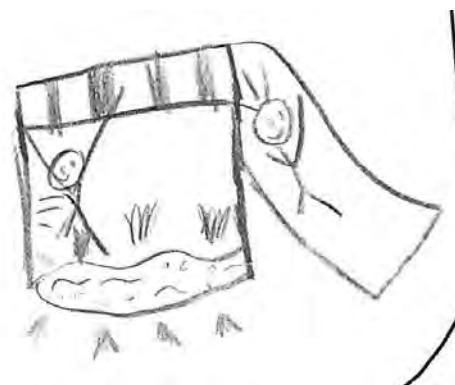
Ikke høye bygninger.

Ikke for mange blokker i sentrum, Sørumsand burde være et hyggelig tur område.

Utnytte plassen mer (det som er ledig).

3.10 Barnetråkk-registrering januar 2014

Barn og unge har vært en sentral del av medvirkningsopplegget for områdeplanen. Informasjon om hvordan barn og unge beveger seg og bruker sitt nærmiljø er meget viktig for å planlegge for gode oppvekstmiljøer og trygge skoleveger. Metoden som blir brukt i Norge for kartlegging av barn og unges bevegelsesmønster heter barnetråkk. Dette er en metode utarbeidet basert på at barn og unge selv registrerer hvordan de bruker sitt nærmiljø og hvordan de opplever dette. Ved å tegne inn digitalt på kart forteller barn og unge hvilke veger de bruker til skolen, hvilke områder de opplever som spesielt gode eller problematiske. Barnetråkkregistreringer ble gjort på Bingsfoss ungdomsskole med 9.klasse og med lever fra 6.klasse på Sørumsand skole i uke 3 og 4 2014.

Metode:

Elevene registrerte på individuelle datamaskiner under tre tema:

- Tegnet inn skoleveien og fritidsveier

- Markerte hvilke områder de bruker til lek og opphold i fritiden
- Pekte ut favorittstedene og problemstedene i nærmiljøet

Eksempel fra favorittstedene/ problemområdene til 9.klasse ved Bingsfoss ungdomsskole.

Registreringene ble gjort på den digitale kartportalen «kart i skolen» og elevene fikk hjelp av kommunens representanter. Resultatet av registreringene legges inn i kommunens kartprogram der det vil kunne brukes aktivt i planleggingen for Sørumsand.

3.11 Innbyggermøter

Det ble avholdt to åpne møter for innbyggerne i Sørumsand sentrum. Invitasjoner ble levert i postkassene til alle innbyggerne innenfor planområdet. Møtene ble avholdt i Kommunestyresalen på Rådhuset på kveldstid. Det ble bestemt at det skulle holdes to møter og at innbyggerne som bor på Kommunesletta skulle ha et eget møte. Dette fordi det hele tiden har vært høyt engasjement fra innbyggerne der og det ble ansett som veldig viktig at det skulle være rom for at alle som ønsket skulle kunne komme til orde og at ikke hoved fokuset skulle bare være på ett område. Det var stor forskjell i antall oppmøtte på de to møtene; på møtet for innbyggerne som bor på Kommunesletta kom det ca. 40 innbyggere og på møtet for de andre områdene i sentrum kom det tre stykker.

3.11.13: Sletta

Ca. 40 innbyggere som bor på Kommunesletta var tilstede. Sørum kommune var representert av Nesteleder for Plan, næring og kultur (PNK) Siv Mari Eilertsen, Hilde Dreyer Fladby, planrådgiver og Marit Askbo, planrådgiver. Referent var Ingunn Servold.

Det ble orientert om overordnede føringer, prosesser i forbindelse med planarbeid samt en kort gjennomgang av forslagene som kom inn fra parallelloppdraget. «Sletta-arkitektene» presenterte sitt alternative forslag til parallelloppdraget. Det ble så åpnet for spørsmål fra salen.

I løpet av kvelden ble det fylt ut 9 svarkort.

1. x

Husk at Kommunesletta er unik! Spennet for byggeår er mer enn 100 år, allikevel oppleves ikke området som rotete og dårlig planlagt.

Se til «gamle-ordførerens

» forslag i Kulturminnevernplanen 2009-2012

2. x
Det er så store konsekvenser for beboere i Sletta, og siden det er mulig å finne andre løsninger, så er det respektløst å ofre et helt boligfelt for at andre skal bo der i stedet.
3. x
Blokkbebyggelse i Sletta vil stenge for elva – ikke åpne.
4. Knut Hoftvedt og Nina Tyskerud
Gå for Sletta arkitektene!
5. x
Sentrum vil være en bråkete byggeplan i 25 år om et av forslagene fra arkitektene blir vedtatt.
6. Mary Tyskerud
Hvilken barnefamilie vil flytte til Sørumsand og bo i blokk?
7. Bjørn Tyskerud og Mary Tyskerud
Gå for Sletta-arkitektene.
8. x
Det er ikke alle eldre som vil bo i blokk.
9. Elin Andresen
Lag undergang ved Rimi og bruk skog- og landbruksområder der til boliger.

3.11.13: Øvrige områder i sentrum

Tre innbyggere var til stede under dialogmøtet. Sørum kommune var representert med Plan- og utviklingssjef Esben Nielsen, Hilde Dreyer Fladby, planrådgiver og Marit Askbo, planrådgiver. Referent var Torill Thu Strande.

Det ble orientert om overordnede føringer, prosesser i forbindelse med planarbeid samt en kort gjennomgang av forslagene som kom inn fra parallelloppdraget. Det ble åpnet for tilbakemeldinger og diskusjon rundt bordet.

For referater fra disse møtene send henvendelse til plan@sorum.kommune.no eller ta kontakt med planavdelingen i Vektergården, Sørumsand.

3.12 Temamøter

3.12.1 Venneforeningen for Urskog- Hølandsbanen «Tertitten»

Planrådgiver Hilde Dreyer Fladby informerte kort og viste forslagene fra parallelloppdraget. Det ble forklart at formålet med parallelloppdraget var å se på muligheter i sentrum og at kommunen er ikke forpliktet til å benytte seg av noen av forslagene. Fladby fortalte om medvirkningsprosessen og vegen videre. Det kom innspill fra medlemmene om at eventuelle nye boenheter mellom Kongsvingerbanen og Tertitten vil være utsatt for damp og sot fra lokomotivet på samme måte som boenhetene i Sørumsand Park er i dag. Det ble presisert at siden Tertitten er fredet og en museumsjernbane må denne hensyntas.

3.12.2 Næring og handel i Sørumsand – dialogmøte 27.11.13

I november 2013 inviterte planavdelingen gårdeiere og næringsdrivende i Sørumsand sentrum til informasjons- og dialogmøte. Sentrumsutviklingen, med vekt på næringsliv og handel, var tema. Planavdelingen orienterte om status og framdrift i planprosessen for Sørumsand, og de tre arkitektteamene i parallelloppdraget presenterte sine visjoner for sentrumsutviklingen.

Selv om de har jobbet ut fra noe ulike mandater, var arkitektteamene (Norconsult og Eriksen Skajaa, Dyrvik arkitekter/Atsite, samt C.F. Møller og Dronninga Landskap) samstemte bl.a. i behovet for å avgrense sentrums-/handelsområdet, å finne gode løsninger for parkering og trafikk, samt å lage tydeligere byrom med torg, sosiale møteplasser og åpninger mot Glomma.

3.12.3 Investorer - utbyggere

Sørums næringsutvikling (SNU) arrangerte den 10. mars 2014 et møte om tettstedsutvikling på Sørumsand der Jan Willy Føreland i Faveo prosjektledelse fortalte om sine erfaringer med tettstedsutvikling i ulike deler av landet. Han forklarte hvordan samarbeid mellom gårdseiere og næringsdrivende i sentrum setter fart på sentrumsutvikling og gjennomføringsevnen av tiltak. Førelands presentasjon ligger tilgjengelig på kommunens hjemmesider eller kan tilsendes ved forespørsel til plan@sorum.kommune.no eller ved å komme innom Vektergården, Sørumsand.

3.12.4 Fortidsminneforeningen og Sørumsand kommune 21.11.13

Kulturkonsulent Bodil Westby informerte kort og viste forslagene fra parallelloppdraget. Plansjene ble stilt ut etter presentasjonen slik at medlemmene hadde anledning til å se nærmere på hvert forslag. Det ble forklart at formålet med parallelloppdraget var å se på muligheter i sentrum og at kommunen er ikke forpliktet til å benytte seg av noen av forslagene. Westby fortalte om medvirkningsprosessen og vegen videre.

3.12.5 «Sørlandsrefsere»

Filmen om stedsaktivisten Erling Okkenhaugs arbeid i Risør ble vist med etterfølgende paneldebatt. I panelet satt:

Ellen Grepperud, Plansekretariatet Oslo og Akershus

Marianne Grimstad-Hansen, lokalpolitiker og leder for Høyre

Sten Magne Berglund, lokalpolitiker for Arbeiderpartiet og leder for Miljø- og utviklingsutvalget

Ole Jacob Holt, Fortidsminneforeningen

Pål Brenne, innbygger i Sørumsand, bosatt på Kommunesletta

Møteleder var Rolf Reikvam

Debatten var sentrert rundt hva slags sted som man ønsker Sørumsand til å utvikles til. Fullt referat av kvelden kan fås ved å kontakte Sørum kommune avd. Plan plan@sorum.kommune.no eller komme innom Vektergården, Sørumsand.

3.12.6 Referansegruppen for DIVE-analysen

Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) har utarbeidet på oppdrag for Sørum kommune og Riksantikvaren en kulturhistorisk stedsanalyse av Sørumsand sentrum med utgangspunkt i DIVE-metoden. DIVE-analysen skal tydeliggjøre hvilke kulturhistoriske kvaliteter som settes i spill ved en videre utvikling av bydelen og hvordan disse kvalitetene kan være en ressurs og inspirasjon for å oppnå Sørum kommunes ønsker for sitt sentrum.

I analyse-fasen har det vært gjennomført to møter med arbeidsgruppe oppnevnt av Sørum kommune samt to arbeidsmøter med Sørum kommune, begge i februar 2014. DIVE analyser kartlegger stedets kulturarvs verdi- og utviklingskapasitet og beskrives som et hjelpemiddel for å sortere, drøfte og bearbeide informasjon i plan- og stedsutviklingsprosesser og kulturmiljøanalyser. Gjennom analysen kartlegges hva som har vært og er sosialt, økonomisk, kulturelt og fysisk viktig for stedets utvikling, hvilke fysiske spor som har vært og er sentrale funksjons- og betydningsbærere samt hvilke deler som er mindre vesentlige.

I referansegruppen deltok:

Bente Arnesen – Fortidsminneforeningen

Inge Hasselberg - Urskog – Hølandsbanen

Per Tore Hellne - Representant for beboere

Jan Erik Horgen - Bygdebokforfatter

Jørgen Kirsebom - Opplev Sørum

Jan S. Knutsen - Banksjef Blaker sparebank

Berit Leikhammer - Bingen lenseminneforening

Hanne Libak - Akershus fylkeskommune, kultur

Helge Njaa - Valstad kafe

Harald Ringstad - Nestleder Miljø og Utviklingsutvalget

Morten Svendsen - Bingen lenseminneforening

Dag Winding-Sørensen - Blaker og Sørum historielag

Heidi Westbye Nyhus - Leder Kulturutvalget

Kristian Wølner - Nestleder Kulturutvalget

NorgesGruppen, Bakke AS og Sudrheimgruppen var invitert, men hadde ikke anledning til å delta.

3.13 Leserinnlegg

Gjennom prosessen har debatten gått i media. Det har vært flere leserinnlegg og avisoppslag. Her vises noen.

Indre Akershus Blad – mandag 30. september 2013 Leserbrev 5

Skal det være en kanapé?

Ordføreren jubler. Rådmannen jubler. Applaus.

Biøtkaker og kanapeer flyter fritt i kommunestyresalen.

For ett år siden vandret en dame omkring i et av Sørumsands eldre villaområder. Hun fotograferte målbevisst hus og hager, og var svært ivrig mens hun snek seg langs gjerder og lente seg over porter for å få blinkskudd. En vennlig pensjonist kom ut av huset sitt og lurte på om hun kunne være behjelpelig med noe.

– Nei takk, dette greier jeg fint selv. Jeg er fra kommunen og skal fotografere området. Du skjønner, her skal alle husene rives.

– Mitt hus også?

– Ja, ditt hus også. Her kommer det terrasshus og blokker. Sørumsand skal bli en by!

Tilbake til det åpne møtet i kommunestyresalen i september. Rommet er fylt til randen av nysgjerrige og spente innbyggere.

Tre arkitektbyråer har i løpet av sommeren laget tre ulike forslag over Sørumsand sentrums mulige utseende i 2040. De presenterer stolt sine bidrag: Punkthus, moloer, strandpromenader, punkthus, etasjehus i variasjoner, elvekiler, punkthus Kompakt, urban, bilfritt, møtesteder er stikkordene. Et av byråene formulerer seg slik: Det er tøft med høye bygg i et flatt jordbrukslandskap.

I alle bidrag er hele den gamle, etablerte villabebyggelsen borte. Og det er mange hus.

Det var så rautst med kanapeer at det tok lang tid før de ble spist opp.

Flere klappet i hendene og gledet seg til pensjonistutvalget i en høyblokk med terrasse og utsikt over Glomma. Resten var stille.

På vei hjem lurte naboen min på om hun skulle gidde å male den siste vegg. Tre vegger var allerede malt. Selv gjorde jeg meg noen tanker om kjøkkenet som snart faller fra hverandre. Bør jeg skaffe det ut, eller kanskje ikke. Det er jo en stor investering.

I hvert eneste hus i området vårt sitter det i dag mennesker som gjør seg tanker om livsprosjektet sitt, eller alderdommen sin eller barna sine og framtiden sin.

Kommunen har gitt befolkningen en frist til jul med å komme med konstruktive innspill. Deretter vil kommunen utarbeide «et juridisk bindende dokument som skal styre framtidige bygge- og utviklingsplaner i Sørumsand» (sitat fra informasjonsbrosjyren).

Hva gjør politikere og rådmannen med befolkningen sin?

Har de tenkt på hva slags reaksjoner vi i sentrum sitter igjen med? Vet de hvordan det har gått med pensjonisten som fikk uventet besøk i fjor?

Og hvorfor serverte de kanapeer?

Liv Østerberg, en av beboerne i Sørumsand sentrum

Indre Akershus Blad – fredag 27. september 2013 Leserbrev 5

– Betyr menneskene på Sørumsand noe?

Så har vi sett arkitektfirmaenes forslag til fremtidens Sørumsand. Det ble som vi tenkte.

Når premissene er å plassere cirka 2.000 nye boliger i sentrum, blir det ikke plass til så mye av det som er der fra før. Lite hyggelige forslag for oss som bor her. Ikke et hus på Sletta vil bli stående om dette blir realitet.

Men blir det realitet?

Vi som bor her har ikke blitt spurt om vi ønsker at våre hjem skal rives, men vi blir spurt om hva slags blokker vi ønsker skal erstatte de hus vi bor i. Ikke særlig hyggelig, ikke særlig folsomt, ikke særlig demokratisk. Hvem tjener på dette? Skal et meget trivelig og unikt område erstattes av – ja, av hva da?

Tegningene er fine, vi ser til og med glade mennesker der, men underlig nok er ingen biler å se. Sørumsand sentrum skal ha 1.700-2.500 boliger. Det betyr vel omtrent 3.000 biler også. De syns ikke på tegningene. Men de vil nok syns i de trange gatene.

Er det et uframkommelig trangt boliglett sentrum vi vil ha? Det finnes slike steder i andre områder av landet. Er det ikke bedre at Sørumsand er litt annerledes?

Går det ikke an å få en mer moderat utbygging som kan la et unikt område stå, et område som kommunen for bare noen få år siden selv vurderte å frede på grunn av dets unike og historiske karakter?

På nettsidene til kommunen, kan vi si vår mening om forslagene.

Kan vi håpe på at vi også blir hørt hvis vi ikke vil velge mellom noen av forslagene, men vil beholde de hus vi bor i og finne utbyggingsalternativer som ikke utradrer det som virkelig er unikt med Sørumsand?

Noen synes at arkitektenes forslag var veldig spennende og innovative. Og det er fint på papir. Men det er våre liv dette dreier seg om, og vi er noe annet enn tegninger på et ark.

Aud Fagersand, Per Tore Hellne, Einar Bakke, Kirsti Dybvik Garpe, Odd Svendsen,

Pal Brenne.

Per Tore Hellne.

Pål Brenne, Elin Solheim, Jarle Lovstad, Liv Østerberg, Jon Karlsen, Roger Flatla og Nina Tyskerud

Rasering er ikke alltid utvikling

Sørum kommune har fått det kommunen har bedt om: Tre arkitektforslag som alle er positive, men ingen bør brukes som de er.

All utvikling i livet er bare finere forvikling, hevdet den tyske forfatter Jean Paul Richter. Mange er nok uenige, men utviklingsforslag kan skape forvikling.

Paralleloppdragene som Sørum kommune satte i gang, er gode eksempler på det. Produktene som er levert, har alle noe godt ved seg, men ingen av dem er brukbare som de er. Det understrekes av reaksjonen til de beboere som blir berørt. Dermed har vi det klassiske dilemma: Skal man høre mest på de som «kan» og som har tegnet (og fortalt) eller skal stemmene (ofte litt for høye) til beboere, få gjennomslag.

Alle vil ha utvikling – ingen ønsker forandring.

Det er positivt at kommunen har fått fram nye tanker om Sørum. Stedet trenger utvikling. Engasjementet som noen beboere viser, lover godt for videre prosess fordi engasjementet og den positive vilje som vises, kan brukes til å utvikle stedet.

Planer som legges, må ha et langtids perspektiv. Men kommunens planleggere og politikere må huske å ta hensyn til at utvikling påvirkes av små, daglige beslutninger.

SNF ønsker et kommunesenter med trivelige boforhold og et aktivt handelssenter med gode tilbud. Dette skapes ikke uten forandringer som alle, både kommunen, innbyggerne og næringsdrivende, må akseptere. Hva SNF mener, kan oppsummeres slik:

- Innbyggernes hensyn, engasjement og innspill må ivaretas så langt som mulig – gode ideer er ikke forbeholdt arkitekter, byplanleggere eller kommunalt ansatte.

- Sentrum må komprimeres og konsentreres – korte avstander skaper mer handel.

- Handelstilbudet bør utvides med noe som mangler – ikke legge til rette for mer der valgmulighetene er gode nok, for eksempel flere kolonialbutikker.

- Parkering må også flyttes

under gategrunn – samarbeid mellom kommune og private kan være løsningen.

- Sikkerhet og beredskap må ivaretas – gjennomfartsalternativ bør etableres.

Positivt med aktiv planprosess:

Det er positivt at sentrumsplanlegging av Sørum er startet med fokus på et langsiktig perspektiv, fleksibilitet og brukerbehov. SNFs tettstedsundersøkelse peker også på at vi bør vurdere hvordan utbygging skal gjennomføres, hvem som skal være utbygger og om én stor utbygger er optimalt.

Sentrum må komprimeres:

Et levende og attraktivt bysentrum inneholder gode boområder, variert næringsaktivitet med kontorer, et godt konsentrert forretningstilbud og gode møteplasser og trafikkforhold. Befolkningens behov må være førende for premisser som legges. Sørum er fremstør som en lang handlegate mellom Nav-kontoret i Verkstedgården og Sørum lensmannskontor i Glasshuset. Stedet har dårlig bransjemiks og mange bransjer mangler. Flere butikker sliter økonomisk og varetilbudet er ikke godt nok. Parkeringsarealer både for ansatte og forretningenes kunder mangler. Dette må endres.

Fortetting, som også betyr å bygge høyere enn 4-5 etasjer, reduserer behovet for bilkjøring for de som bor på stedet, men både de som arbeider her og kunder, vil i all hovedsak være bilbrukere. Derfor er bygging av P-hus/P-kjellerer nødvendig. SNF mener kommunen må være en aktiv part og tilrettelegger for å få dette til.

Del sentrum inn i soner:

Sørum sentrum bør deles inn i to soner. I indre sentrumsone bør all dagligvarehandel og servicekontorer som bank, legekontor, Nav-kontor, bibliotek med videre, ligge. Indre sentrumsone er på nordsiden av fylkesvegen og begrenset fra Linjegården og til og med Vektergården og Glomma. Eksisterende bygninger bør utvikles i flere trinn med nye, store parkeringsarealer under gatenivå i nye bygg mot Sørum-sandvegen.

Linjegården med nærliggende

område bør primært utvikles til boliger med en næringsdel i deler av 1. etasje.

Kuskerudvegen kan på sikt utvikles til handlegate med parkering i kjeller, næringsarealer på gategrunn med boliger i etasjene over.

Ytre sentrumsone omfatter Sørum sand Isenkram, Noractorområdet og Ekebergkvartalet.

Området bør forbeholdes boliger. Fossumjordet blir nytt boligområde. Også Orderudjordet bør forbeholdes boliger, forutsatt at det kan etableres et annet næringsområde, for eksempel på andre siden av Bingsfossen overfor Valsfletet inni skogen mot Glomma. Her kan det skapes et miljø for småindustri, for eksempel håndverksbedrifter.

Sikkerhet og beredskap bør forbedres:

Fylkesvei 172, Sørum-sandvegen, er eneste mulighet for å komme gjennom Sørum-sand. Også i fremtiden vil trafikken gå gjennom sentrum. Men av beredskaps- og sikkerhetshensyn er det viktig å anlegge flere gjennomfartsmuligheter. Kommunen må utrede hvordan en gjennomkjøringsmulighet fra rundkjøringen ved jernbaneundergangen til Bingsfoss ungdomsskole ved å ta i bruk Kuskerudvegen, eventuelt Sletta, kan etableres, gjerne som miljøgate.

Publikumstjenester i sentrum:

Tettstedsundersøkelsen viste oss hva befolkningen ønsker. Å løse parkeringsproblemet, gjøre eksisterende parkområder mer attraktive, flytte biblioteket tilbake til sentrum og få flest mulig publikumstjenester i sentrum, ble prioritert. Befolkningen ønsker også å åpne sentrum mot Glomma. Det er viktig å inkludere elveområdet og andre grøntarealer mer i alle slags aktiviteter og tilbud. Sørum skal være en grønn kommune. Det bør også prege tettstedene.

Sørum Næringsforum
Gunnar Apeland

Sørumsand mot 2040 – betraktninger fra Glommabredden

Vi er noen få av veldig mange på Sørumsand som har stor glede av å bo i nærheten av Glomma.

Vi skjønner godt at nettopp nærheten til Glomma er ett av godene som gjør at folk trives på Sørumsand.

Tidligere i høst presenterte kommunen tre arkitektforslag til hvordan de sentrumsnære områdene våre skal disponeres framover.

Vi har skjont det slik at kommunen har forutsatt at forslagene skulle legge vekt på gode åpninger mot Glomma.

Så langt henger vi med. Derimot kan vi ikke se at noen av forslagene vil gjøre adgangen til Glomma lettere enn den er i dag.

Som ivrige brukere av strandområdene har vi aldri opplevd det problematisk å komme dit.

Vi kan velge mellom flere stier fra Vestby og ned til gangveien som er anlagt fra Vestby Nord.

Vi finner Glomma rett nedenfor rensanlegget i Rebakken, og når rensanlegget legges ned, slik kommunen har bestemt, blir det til og med en ledig tampleplass og parkeringsmuligheter som gjør dette til en flott adkomst.

Mange følger Skriverveien ned til Glomma. Fjerde alternativ er å gå ned Villaveien, følge en liten bit av Glombuveien og sneie over plenen ned til Kuskerudnebben. Femte alternativ er lleveien. Sjette er over håndballbanen på Bingsfoss ungdomsskole. Sjuende mulighet er å gå ned Bekkefarete og komme til Glomma på Fynsand.

I tillegg vet vi at kommunen eier omtrent to meters bredde langs hele østsiden av den videgående skolen. Sammen med

litt av den fylkeskommunale plenen, kan det bli en åttende og veldig brukbar adkomst.

Sørumsand er åpent mot Glomma som det er!

Vi bor på forskjellige steder på Sørumsand, og alle stiller vi oss det samme spørsmålet: Blir det bedre åpning mot Glomma ved å meie ned trehusene fra 50-tallet og erstatte dem med blokker?

Vi skjønner ikke annet enn at flere etasjers høye blokker må stenge mer enn lave hus. Det blir mindre åpent mot Glomma hvis det blir blokker på Sletta!

I tillegg tror vi ikke at det blir mer trivelig å gå langs Glomma med en rekke blokker i stedet for de trehusene vi har nå.

Vi innser at vi vil få en befolkningsvekst på Sørumsand, og er glade for at kommunen ønsker å foreta en helhetlig planlegging.

Ett innspill til politikerne våre er derfor å utvide den sonen dere har bedt om arkitektforslag til.

Vi mener områdene på sørsiden av jernbanen bør utnyttes i stor grad. Fossumjordet ligger også nær stasjonen, og er allerede regulert til boligformål.

Der kan det bygges blokker uten at noen må ofre husene sine.

Der kan blokkene rage ganske så høyt uten at de skygger for sola langs Glomma og den eksisterende bebyggelsen. Slik kan Glomma fortsatt ligge der, lett tilgjengelig og med like mye sol som nå.

Med dette ber vi politikerne i Sørum om å la oss beholde boligområdet mot Glomma. De har aldri bydd på noe problem med å nå Glomma.

Derimot synes mange av oss at de representerer en byggestil og atmosfære det er verdt å ta

Laila H. Heggedal, Knut Olav Hageberg og Dag Hauer er blant dem som har undertegnet dette leserbrevet.

vare på. Så kjære politikere; la oss både beholde åpningene mot Glomma og bomiljøet nærmest Glomma.

Knut Olav Hageberg
Julie Sofie Aas
Espen Orderud
Laila Hageberg Heggedal
Kari Wiklem
Dag Hauer
Arne Lars Orderud
Kristinn D. Robb
Bill Robb
Kristin Reikvam

3.14 «Planboks»

Gjennom hele medvirkningsprosessen har folk vært invitert til å skrive til avdeling for plans epostadresse plan@sorum.kommune.no, «planboksen». Dette har vært en mulighet for kjøppe spørsmål og svar. Her kan man forvente svar på henvendelse innen 2 virkedager. Henvendelser til planboksen har både vært som innspill til planarbeidet, som er lagt ved saken eller som spørsmål om fremdrift eller spesifikke ting.

3.15 Andre innspill og tilbakemeldinger

3.15.1 «Sletta-arkitektene»

Tre innbyggere på Kommunesletta laget et egnet forslag til en sentrumsplan som ble presentert på møtet med innbyggerne på Kommunesletta 15.10.2013. Forslaget er vist under. Her er områder som Sletta-arkitektene mener er egnet til utbygging markert i blått. Sletta-arkitektene mener at fokuset på ny boligutbygging innenfor sentrumsområdet ligger på Orderudjordet og ikke innenfor eksisterende boligområder. Sletta arkitektene er Tor Vegar Døhlen, Per Tore Hellne og Bjørn Sandbraaten.

© 2010